

HAZIRGIYİM ve KONFEKSİYON SEKTÖRÜ İHRACAT PERFORMANS DEĞERLENDİRMESİ

İTKİB GENEL SEKRETERLİĞİ
Hazırgiyim ve Konfeksiyon Arge Şubesi

2017
OCAK-EYLÜL

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ	4
Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %1,8 Azaldı	4
İhracatın %71,4'ü AB Ülkelerine	4
Ürün Grupları Bazında İhracat Performansı	4
Kapasite Kullanım Oranı %81,1	5
Performansa Etki Eden Faktörler	5
I. DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ SON GELİŞMELER	6
I.1. Dünya Ekonomisi	6
I.2. ABD Ekonomisi	7
I.3. Avrupa Birliği Ekonomisi	8
I.4. Diğer Bazı Hedef Pazarlardaki Gelişmeler	10
I.4.1. BDT Ülkeleri'nde Gelişmeler	10
I.4.2. Orta Doğu Ekonomileri	12
I.5. Türkiye Ekonomisi	12
II. İHRACATIN GENEL GÖRÜNÜMÜ	15
II.1 Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %1,8 Azaldı	15
II.2 Aylar İtibarıyla Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Seyri	16
II.3 İhracatçı Birlikleri Bazında Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	17
III. BAŞLICA ÜLKE GRUPLARI İTİBARIYLA İHRACAT	19
III.1 Ülke Grupları İtibarıyla İhracat Performansı	19
III.2 En Fazla İhracat Yapılan Ülkeler	19
III.3 Yüksek Oranlı İhracat Artışı Kaydedilen Ülkeler	21
III.4 AB Ülkeleri'ne İhracatta Düşüş: %1,2	22
III.5. Orta Doğu Ülkeleri'ne İhracatta %3,6 Azalış Var	24
III.6. Eski Doğu Bloku Ülkeleri'nde Artış Oranı: %2,9	25
III.7. Afrika Ülkeleri'ne İhracatta %13,1'lik Düşüş Gerçekleşti	26
III.8. Amerika Ülkeleri İhracatında %4,7 Artışa Ulaşıldı	27
III.9. Türk Cumhuriyetleri'ne İhracatta %8,8 Azalış Var	29
III.10. Diğer Avrupa Ülkeleri'ne İhracat Düşüşü: %13,1	30
III.11. Asya ve Okyanusya Ülkelerine İhracatta Artış Oranı %3,7	30
III.12. Serbest Bölgelere İhracat %8,9 Azaldı	31
IV. ÜRÜN GRUPLARI BAZINDA HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI	32
IV.1 Örme Konfeksiyon İhracatında %2,5'lik Düşüş Var	33
IV.2 En Fazla İhraç Edilen Örme Giysilerde Durum	36
IV.3 Çorap İhracatında %2,1 Oranında Düşüş Var	38
IV.4. Dokuma Konfeksiyon İhracatında %2,1 Düşüş Var	39
IV.5. En Fazla İhraç Edilen Dokuma Konfeksiyon Mamullerinde Durum	42
IV.6. Denim Giysi İhracatında %4,5 Artış	44
IV.7 İç Giyim ve Yatak Kıyafetlerinde İhracat Durumu	46
IV.8 Diğer Hazır Eşya İhracatında Artış Oranı: %1,5	48
V. KAPASİTE KULLANIM ORANI	51
VI. PERFORMANSA ETKİ EDEN FAKTÖRLER	52
Euro/Dolar Paritesi'nin Etkileri	52
Ek 1: Sektörler ve İhracatçı Birlikleri Bazında Türkiye İhracat Kaydı 2017 Ocak-Eylül	54
Ek 2: Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı: 2017 Ocak-Eylül	54

YÖNETİCİ ÖZETİ

Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %1,8 Azaldı

Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından açıklanan verilere göre, 2017 yılının Ocak-Eylül ilk dokuz aylık döneminde Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı 2016 yılının aynı dönemine göre %1,8'lik azalış ile 12,6 milyar dolar olmuştur.

Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörü, 2017 Ocak-Eylül döneminde %11'lik payı ile otomotiv sektöründen sonra en fazla ihracat yapan ikinci sektör konumundadır.

İhracatın %71,4'ü AB Ülkelerine

2017 Ocak-Eylül döneminde, Eski Doğu Bloku ülkelerine %2,9; Asya ve Okyanusya ülkelerine gerçekleşen %3,7'lik ve Amerika ülkelerine ihracatta gerçekleşen %4,7'lik artış haricinde diğer ülke gruplarına ihracatta düşüş gözlemlenmiştir.

Sektörel ihracatın %71,4'ü AB ülkelerine yapılmıştır ve bu ülke grubunda %1,2'lik bir düşüş yaşanmıştır. Bu düşüşün yanı sıra, Ortadoğu ülkeler, Afrika ülkeleri, Türk Cumhuriyetleri, Diğer Avrupa ülkeleri ve Serbest Bölgeler de yaşanan düşüşler Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının %1,8 oranında azalmasında etkili olmuştur.

2017 yılının ilk dokuz ayında Türkiye'den en fazla hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan ülkeler Almanya, İspanya, İngiltere, Hollanda, Fransa, Irak ve ABD olarak sıralanmıştır. En fazla ihracat yapılan ilk on ülke içinde İspanya, Hollanda, Irak ve ABD'ye yönelik hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı 2016 yılının Ocak-Eylül dönemine kıyasla %4,2 ile %29 arasında değişen oranlarda artmıştır. En yüksek oranlı ihracat artışı %29 ile Irak'a ihracatta kaydedilmiştir.

Ürün Grupları Bazında İhracat Performansı

Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında ağırlıklı ürün grubu örme konfeksiyon mamulleridir. 2017 Ocak-Eylül döneminde örme konfeksiyon mamullerinin toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %51,7, dokuma konfeksiyon mamullerinin payı %35,6 ve hazır eşyaların payı %11,3 olmuştur.

2017 Ocak-Eylül döneminde hazırgiyim ve konfeksiyon sektörünün üç temel ürün grubunun ikisinde azalış yaşanmıştır. Bu dönemde, %2,5 oranında düşüşle 6,5 milyar dolarlık örme konfeksiyon mamulü ihraç edilirken, dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatı %2,1 oranında azalarak 4,5 milyar dolara

gerilemiştir. Hazır eşyalar ürün grubunda ise %1,5 artışla 1,5 milyar dolarlık ihracat gerçekleşmiştir.

İlk dokuz aylık dönem sonu itibarıyla üç ürün grubundan ikisinde ihracat azalışları görülürken örme konfeksiyon mamullerindeki ihracat azalışı (%2,5) ve dokuma konfeksiyon mamullerindeki ihracat azalışı (%2,1) sektörel ihracat azalışından (%1,8) daha yüksek oranlı bir azalış olarak gerçekleşmiştir.

Kapasite Kullanım Oranı %81,1

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (TCMB) tarafından açıklanan son "İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı" tablosundaki bilgilere göre, hazır giyim ve konfeksiyon sanayiinde 2016 Eylül ayında %78,5 olan kapasite kullanım oranı, 2017 yılının Eylül ayında %3,4 oranında artarak %81,1 olarak kaydedilmiştir.

Performansa Etki Eden Faktörler

Hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün ihracat performansına etki eden en temel faktörlerden biri euro/dolar paritesidir.

2017 yılı Ocak-Eylül döneminde yapılan 12,65 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının 9,04 milyar dolarla %71,4'ü ihracatın Euro üzerinden gerçekleştirildiği AB-28 ülkelerine yapılmıştır.

2016 yılının Ocak-Eylül döneminde 1 Euro ortalama 1,1158 ABD Dolarına eşit iken, 2017 yılının Ocak-Eylül döneminde Euro'nun değeri ABD Dolarına karşı %0,29'luk düşüşle 1,1125 dolar düzeyine gerilemiştir.

Bu çerçevede, 9,04 milyar dolarlık Euro bölgesine yapılan ihracat, %0,29'luk pariteden kaynaklanan düşüşten arındırıldığında, 9,06 milyar dolarlık gerçek değere ulaşmakta ve bu durumda **2017 yılının Ocak-Eylül döneminde toplam ihracat tutarı 12,68 milyar dolar olup ihracatta %1,60'lık düşüş meydana gelmiş olmaktadır.**

I. DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDEKİ SON GELİŞMELER

I.1. Dünya Ekonomisi

Dünya ekonomisi 2017 yılının ilk 9 aylık dönemini geride bırakırken, küresel ekonomideki ılımlı toparlanma devam etmektedir. 2008 küresel finansal krizinin ardından 9 yıl geçerken, dünya ekonomisinin yukarı ivme kazanmak için mücadele ettiği gözlemlenmektedir. Küresel ekonominin 2017 yılının % 3,5 seviyelerinde bir büyüme ile kapatması beklenmektedir. 2017 yılının tamamında gelişmiş ekonomilerin % 2 oranında büyümesi beklenirken, gelişmekte olan ekonomilerin ise % 4,6 oranında büyümesi öngörülmektedir.

Küresel kriz sonrasında ivme kaybeden ve 2016 yılında % 2,3 ile düşük bir seviyede artış gösteren dünya ticaret hacminin ise 2017 yılını % 4 artışla kapatması, 2018 yılında ise % 3,9 oranında artması beklenmektedir.

Son dönemde, özellikle de Eylül ayında, jeopolitik gelişmeler ile merkez bankalarının önümüzdeki dönemde atacakları adımlara ilişkin verdikleri sinyaller dünya ekonomisinin odağında yer almaktadır. Jeopolitik anlamda küresel riskleri yükselten en önemli olay ABD ile Kuzey Kore arasında devam eden kriz olup Ortadoğu'da devam eden kriz ve çatışmalar da jeopolitik riskleri artırmaktadır.

Gelişmiş ülkeler arasında başta en önemli ihracat pazarımız olan Almanya olmak üzere özellikle Avrupa Birliği ekonomilerinin bu dönemde daha olumlu bir seyir izlediği ve ekonomik büyüme rakamlarının yukarı yönlü hareket ettiği göze çarparken, bu olumlu seyrin önümüzdeki dönemde de devam etmesi beklenmektedir.

Asya'nın en büyük ekonomisi Çin'de 2017 yılının ikinci çeyreğinde %6,9 ile beklentilerin üzerinde açıklanan ekonomik büyümenin ardından son dönemde açıklanan ekonomik verilerin beklentileri karşılayamaması, yılın üçüncü çeyreğine ilişkin belirsizlikleri artırmaktadır. Son döneme ait dış ticaret göstergeleri de bu yöndeki yorumlara destek olmaktadır. Özellikle ABD, Japonya ve AB başta olmak üzere ana ticaret ortaklarına yönelik ihracatın artış hızı Ağustos'ta gerileyerek önümüzdeki döneme ilişkin soru işaretleri yaratmaktadır.

Diğer yandan Standard & Poor's (S&P) Çin'in uzun vadeli ülke notunu bir kademe indirerek AA-'den A+'ya düşürmüştür. Karara gerekçe olarak Çin'de uzun süredir devam eden güçlü kredi büyümesinin ülkenin ekonomik ve finansal risklerini artırması gösterilmektedir. S & P tarafından yapılan açıklamada güçlü kredi büyümesinin GSYH'nin güçlü şekilde artışına yardımcı olsa da bunun finansal istikrarı azalttığına dikkat çekilmektedir. Ülkenin artan borç yükümlülüklerinin ülkenin ekonomik istikrarı açısından risk oluşturduğunun altı çizilirken, özellikle 2009 yılından bu yana kamu dışı özel sektör borçlanmasının hızla arttığı belirtilmektedir.

IMF tarafından yapılan güncel revize tahminlere göre ise Çin ekonomisinin 2017 yılının % 6,8 büyümeyle kapatması, 2018 yılında ise % 6,5 oranında büyümesi öngörülmektedir.

Asya'nın diğer önemli ekonomisi Japonya'da 2019 yılında satış vergisini artırmayı planlayan Başbakan Shinzo Abe, erken seçime gitmek amacıyla parlamentonun alt kanadını feshetmiştir. Abe Hükümeti'nin satış vergisinin artırılmasından gelecek parayı eğitim ve çocuk bakım yardımlarına aktaracağı belirtilmektedir.

IMF tarafından yapılan revize tahminlere göre Japon ekonomisinin 2017 yılının % 1,5 büyümeyle kapatması, 2018 yılında ise ancak % 0,7 oranında büyümesi öngörülmektedir.

Petrol fiyatlarıyla ilgili olarak ABD'de yaşanan kasırgaların ardından ülkede rafinerilerin yeniden faaliyete başlaması ham petrol talebinin artmasına ve bu doğrultuda stoklardaki yükselişin ivme kaybetmesine neden olmuştur. OPEC'in üretim kesintisinin 3 ay daha uzatılabileceğine dair haberler de petrol fiyatlarının yukarı yönlü hareket etmesine neden olmaktadır. 26 Eylül'de 60 dolar/varil ile iki yılı aşkın bir sürenin en yüksek düzeyine çıkan Brent türü ham petrolün varil fiyatı Eylül ayını 58 dolar/varil seviyesinde kapatmıştır.

I.2. ABD Ekonomisi

ABD Merkez Bankası (Fed), 19-20 Eylül 2017 tarihlerinde yaptığı toplantıda faiz artırımına gitmezken, bilanço küçültme programına Ekim ayında başlanacağını açıklamıştır. Toplantı sonrasında yayımlanan yazılı açıklamada, işsizlik oranının düşük seviyesine dikkat çekilirken, yatırımlardaki artışın sürdüğü ve ekonominin ılımlı ancak istikrarlı bir büyüme performansı sergilediği ifade edilmiştir. Ayrıca, kasırgaların ekonomik aktivite üzerinde kısa vadede olumsuz etkide bulunmasına karşılık, bu durumun orta vadede kalıcı olmayacağı belirtilmektedir.

Ekonomik büyüme ve istikrar anlamında ise ABD, 2017 yılı 1. çeyrek döneminde %1,2 büyürken, 2017 yılının 2. çeyrek döneminde ise hızlanarak % 3,1 seviyesinde büyümüştür. Bu artış oranı 2015 yılının ilk çeyrek döneminden bu yana en yüksek büyüme hızı olup bu dönemde ABD ekonomisinin kayda değer bir ivme yakaladığı görülmektedir. Bu dönemde büyümeyi pozitif yönde en çok etkileyen kalemin % 3,3 artış ile kişisel tüketim harcamaları olduğu görülmektedir. Ticaret Bakanlığından yapılan açıklamada, GSYH'nin ikinci çeyrekte kaydettiği artışla ilgili olarak kişisel tüketim harcamaları, ihracat ve federal hükümet harcamalarının ekonomiye olumlu katkısına işaret edilmektedir.

Uzmanlar güncel verilere dayanarak kasırgaların neden olduğu sorunlara rağmen 2017 yılı 3. çeyrek dönem büyüme oranını % 2,8 olarak öngörmektedir. IMF tarafından yapılan son revize tahminlere göre ise ABD ekonomisinin 2017 yılının % 2,2 büyümeyle kapatması, 2018 yılında ise % 2,3 oranında büyümesi öngörülmektedir.

Öte yandan, ABD genelinde işsizlik oranı 2017 yılının ilk ayında % 4,8 seviyesindeyken, Ağustos ayında % 4,4'e, Eylül ayında ise % 4,2'ye gerilemiştir. Bu oranın 2000 yılından beri en düşük seviye olduğu kaydedilmektedir. Fed'in enflasyon açısından dikkatle izlediği ortalama saatlik ücretler ise eylülde aylık % 0,5 yükselerek % 0,3 seviyesindeki artış beklentisini aşarken, yıllık ücret artışı ise % 2,7'den % 2,9'a çıkmış bulunmaktadır.

Ülke genelinde perakende satışlar ise 2017 yılı Ocak-Ağustos döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 3,9 oranında artarken, aynı dönemde hazır giyim ve aksesuarları perakende satışlarında % 0,5 oranında artış kaydedilmiştir.

I.3. Avrupa Birliği Ekonomisi

Hazır giyim sektörünün başlıca pazarı olan Avrupa Birliği ekonomisi son dönemde yukarı yönlü ivmelenmektedir. AB-28 ekonomileri 2017 yılının ilk çeyrek döneminde % 2,1 oranında büyürken, yılın ikinci çeyrek döneminde bu oran % 2,4'e yükselmiştir. Euro Bölgesi ekonomisi ise 2017 yılının ilk çeyrek döneminde % 2 oranında büyürken, yılın ikinci çeyrek döneminde bu oran % 2,3'e yükselmiştir.

IMF tarafından yapılan güncel revize tahminlere göre ise Euro Bölgesi ekonomisinin 2017 yılının % 2,1 büyümeyle kapatması, 2018 yılında ise % 1,9 oranında büyümesi öngörülmektedir.

Avrupa'nın ekonomisinin lokomotifi olan Almanya, bu yılın ikinci çeyreğinde yıllık bazda % 2,1 büyürken, aynı dönemde İngiltere % 1,7, Fransa %1,7, İspanya % 3,1, İtalya ise % 1,5 oranında büyüme göstermiştir.

Avrupa Merkez Bankası (ECB), 7 Eylül'de gerçekleştirdiği toplantıda para politikasında değişiklik yapmazken gerekirse tahvil alımlarının artırılacağı açıklamasını yinelemiştir. ECB Başkanı Draghi, toplantı sonrasında yaptığı açıklamada varlık alım programından çıkış stratejisine yönelik bir karar alınmadığını, bu konunun sonbahardaki diğer toplantılara bırakıldığını açıklamıştır. Draghi, varlık alımlarının izleyeceği patikaya ilişkin olarak alınacak kararda enflasyon ve finansal koşulların göz önünde bulundurulacağını ifade etmiştir. Avrupa Merkez Bankası (ECB), AB ekonomisinin 2017 yılına ait büyüme tahminini % 0,3 puan yukarı revize ederek % 2,2'ye yükseltmiştir.

2017 yılının Temmuz ayındaki sanayi üretimi 2016 yılının aynı ayına göre Euro bölgesinde % 3,2 artarken Avrupa Birliği'nin tamamında ise % 3,1 oranında artış göstermiştir. Bu dönemde Euro Bölgesinde üretim faaliyetleri Almanya önderliğinde hız kazanmış bulunmaktadır. Birliğin sanayi lokomotifi Almanya'da sanayi üretimi bu dönemde geçen yılın aynı dönemine göre % 3,9 oranında artarken, İtalya'da sanayi üretimi bu dönemde % 4,4, Fransa'da % 3,6, İspanya'da % 1,9 artarken, İngiltere'de ise bu dönemde ancak % 0,2 oranında artış göstermiştir.

Güncel verilere göre ise Almanya'da sanayi üretimi Ağustos ayında son 6 yılın en güçlü artışını kaydederek büyüme ivmesini tekrar kazanmaya başlamıştır. Ekonomi Bakanlığı tarafından yapılan açıklamaya göre sanayi üretimi Ağustos ayında Temmuz ayına göre % 2,6 oranında artış gösterirken, geçen yılın aynı dönemine göre ise % 4,7 oranında büyümüş bulunmaktadır.

Ekonomistlere göre Almanya ekonomisindeki büyüme trendi ve ekonomik canlanmanın en az 2019 yılına kadar devam edeceği öngörülmüşken, tahminlerin üzerindeki büyümenin önümüzdeki dönemde işsizliğin daha da azalmasına ve işgücü sıkıntısına yol açması beklenmektedir. Önde gelen Alman ekonomik araştırma enstitülerinin sonbahar tahmin raporuna göre 2017 yılı büyüme hızı tahmini revize edilerek % 1,5'tan % 1,9'a yükseltilirken, 2018 yılında ekonomik büyüme hızının % 2'yi bulması beklenmektedir. Ekonomistlerin tahminlerine göre Almanya'nın ekonomik büyüme hızı 2019 yılında % 1,8'i bulacağı öngörülmektedir.

Uzmanlar Almanya'da ücretlerde de hareketlenme beklemektedir. Maaşların bu yıl % 2,5, 2018'de % 2,9 ve 2019 yılında ise % 3,2 oranında artması beklenmektedir. 2016 yılında Almanya'daki ücretler % 2,4 oranında artmıştı. İşletmeler kalifiye işgücü bulmakta zorlanıyor. Bu nedenle personelini kaybetmemek ya da eleman kazanmak için şirketlerin enflasyonun üzerinde zam vermesi beklenmektedir.

Mart 2019'da AB'den ayrılacak olan İngiltere'de bu tarihten sonra özellikle dış ticaret anlaşmaları bakımından ne tarz bir uygulamaya gidileceğine ilişkin belirsizliklerin sürmesi endişe yaratmaktadır. İngiltere yönetiminin AB ile Gümrük Birliği (GB) konusunda, olası ekonomik kayıpları önlemek amacıyla ilk etapta geçici bir anlaşma sağlamak istediği belirtilmektedir. AB yetkilileri ise bedel ödemediği birlikten çıkmanın mümkün olmayacağını, İngiltere yönetiminin arzu ettiği gibi bir ticaret anlaşmasının gerçekleşmesinin zor olduğunu ifade etmektedir.

Bu arada uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's İngiltere'nin kredi notunu düşürdüğünü bildirmiştir. Moody's'ten yapılan açıklamada, Birleşik Krallık'ın kredi notunun "Aa1" seviyesinden "Aa2" seviyesine çekildiği belirtilmektedir. Moody's tarafından yapılan açıklamada "Birleşik Krallık hükümetinin Avrupa Birliği (AB) ile yeni bir serbest ticaret anlaşması konusunda anlaşabileceğinden artık emin değiliz." ifadeleri kullanılmaktadır.

AB genelinde perakende satışlar Temmuz ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 2,4 oranında artarken, Ağustos ayında ise % 2 oranında artmıştır. Perakende satışlar Euro Bölgesinde ise Temmuz ayında % 2,3 oranında artarken, Ağustos ayında ise % 1,2 oranında artmıştır.

Başlıca pazarlarımızdan Almanya'da perakende satışlar Ağustos ayında % 2,5 oranında artarken, İngiltere'de % 2,7 oranında yükselmiş, Fransa'da % 0,2, İspanya'da ise % 1,7 oranında artış göstermiştir.

Bu arada Avrupa Birliği'nde işsizlik verileri açıklanmıştır. Buna göre AB genelinde işsizlik oranı Ağustos ayında % 7,6 seviyesine gerileyerek 2008 yılı Aralık ayından beri en düşük seviyesini görmüştür. Euro Bölgesinde ise işsizlik oranı Ağustos ayında Haziran ve Temmuz aylarındaki % 9,1'lik oranı koruyarak 2009 yılı Şubat ayından beri en düşük seviyesinde kalmaya devam etmektedir. AB genelinde en düşük işsizlik oranları % 2,9 ile Çekya, % 3,6 ile Almanya ve % 4,2 ile Malta'da gerçekleşirken, en yüksek oranlar ise % 21,2 ile Yunanistan, % 17,1 ile İspanya (son dönemde ciddi düşüş mevcut) ve % 11,2 ile İtalya'da gerçekleşmiştir.

I.4. Diğer Bazı Hedef Pazarlardaki Gelişmeler

I.4.1. BDT Ülkeleri'nde Gelişmeler

Rusya Pazarındaki Gelişmeler

Rusya'ya Avrupa Birliği ve ABD tarafından uygulanan ekonomik yaptırımların ekonomiye etkisi devam etmektedir. AB Konseyinden yapılan yazılı açıklamaya göre Avrupa Birliği'nin Rusya'ya karşı uygulamakta olduğu belirli sektörlere yönelik ekonomik yaptırımların 31 Ocak 2018 tarihine kadar uzatıldığı belirtilmiştir. Bu yaptırımlar arasında Rusya'ya silah satışının yapılmasının engellenmesi, Rusya'nın kamu bankalarının Avrupa finans sektöründen dışlanması gibi yaptırımlar uygulanmaktadır.

Rusya ekonomisi yılın ilk çeyrek döneminde sadece % 0,5 oranında büyürken, ikinci çeyrek dönemde ise 2012 yılının üçüncü çeyrek döneminden beri en yüksek oran olan % 2,5 oranında büyüme göstermiştir. Rusya Ekonomi Bakanlığı tarafından açıklanan güncel verilere göre ise Rusya ekonomisi geçen yılın aynı dönemine göre Temmuz ayında % 1,8 oranında büyürken, Ağustos ayında ise yıllık bazda % 2,3 oranında büyüme kaydetmiştir. Rusya ekonomisinin 2017 yılının tamamını % 1,5 - % 2 aralığında bir oranda büyüme ile kapatması beklenmektedir. Bilindiği gibi Rusya ekonomisi 2016 yılında % 0,2 oranında daralmıştı.

Rusya genelinde perakende satışlarda ise geçen yılın aynı dönemine göre 2017 yılı Temmuz ayında % 1,2 oranında artış gösterirken, Ağustos ayında

ise % 1,9 oranında artış kaydedilmiştir. Perakende satışlar Ağustos ayında Temmuz ayına göre ise % 3,8 oranında artış göstermiştir.

Rusya Merkez Bankası tarafından yapılan açıklamaya göre 2017 yılı ekonomik büyümesi % 1,7 – 2,2 aralığında öngörülmektedir.

Bu arada yetişmiş iş gücü eksikliğinin önümüzdeki yıllarda Rusya ekonomisini giderek artan biçimde vuracağı belirtilmektedir.

Rusya'nın para birimi ruble Temmuz ayında 1\$=60-61 ruble seviyesindeyken, Ağustos ayı sonunda 1\$=58 ruble seviyesine gelmiş olup Eylül ayı sonunda ise yine 1\$=58 ruble seviyesinde seyretmektedir.

Avrasya Ekonomik Birliği üyelerinden Kazakistan ile Rusya arasındaki ticari ilişkilerin bu yıl ivme kazandığı belirtilmektedir. Büyük oranda Avrasya Ekonomik Birliği Ortak Alanı sayesinde hızlanan ilişkiler çerçevesinde iki ülke arasındaki ticaret hacminin bu yılın Ocak-Temmuz döneminde geçen yıla göre % 40 oranında arttığı belirtilmektedir.

Bu arada Kazakistan ekonomisi 2016 yılında % 1 oranında daralırken, 2017 yılının ilk 8 ayında ise ivmelenerak % 4,3 oranında büyüme kaydedilmiştir.

Orta Asya'nın diğer ülkesi Kırgızistan'da ülke ekonomisinin yılın ilk yarısında % 6,4 oranında büyüdüğü, yılın tamamında ise ortalama % 6 oranında büyümesinin beklendiği kaydedilmektedir.

Asya Kalkınma Bankası tahminlerine göre Özbekistan ekonomisinin bu yıl sonunda % 6,8 oranında büyümesi öngörülürken, 2018 yılında ise % 7,3 oranında büyümesi beklenmektedir.

Bu arada Özbekistan Merkez Bankası tarafından Eylül ayında alınan kararlar ülkede dalgalı kur sistemine geçildiği ve karar sonrasında Özbekistan som'unun dolar ve euro karşısında % 90'ın üzerinde bir oranda değer kaybettiği kaydedilmektedir.

Türkmenistan'da Devlet Başkanı Kurbankulu Berdimuhammedov Ekonomi ve Maliye Bakanlıklarını tek çatı altında birleştirirken, daha önceki yıllara göre düşük seyreden petrol fiyatlarının enerji ihracatçısı olan ülke ekonomisini olumsuz etkilemesine rağmen Türkmenistan ekonomisinin 2016 yılında % 6,2 oranında büyüdüğü, 2017 yılını ise % 6,5 büyüme ile kapatmasının beklendiği, 2018 yılında ise % 6,3 oranında büyüme öngörüldüğü belirtilmektedir.

Ukrayna'da ise 4 yıllık düşüşün ardından 2016 yılında % 2,4 oranında artan sanayi üretiminin 2017 yılının Ocak-Ağustos döneminde ise geçen yılın aynı dönemine göre % 1,2 oranında arttığı belirtilmektedir.

I.4.2. Orta Doğu Ekonomileri

6 yılı aşkın süredir Suriye’de devam eden iç karışıklıklar ve Irak’ta yaşanan çatışmalar bölgedeki gerginlikleri tırmandırmakta olup ekonomiyi olumsuz etkilemektedir. Özellikle Orta Doğu ülkelerinde politik gerginlikler ve jeopolitik belirsizlikler büyümenin Orta Doğu’da düşük olmasına neden olmuştur. Dolayısıyla Türkiye ihracatı ve ekonomisi de bu olumsuz atmosferden etkilenmeye devam etmektedir.

Bu arada Irak’ın dünyanın beşinci büyük petrol rezervlerine sahip olan ülke olmasına ve son yıllarda petrol üretimi ile ihracatında ciddi artış olmasına rağmen geçmişe yıllara göre düşük seyreden petrol fiyatlarından olumsuz yönde etkilendiği belirtilmektedir.

Hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatımızda öne çıkan ülkeler arasında yer alan İran’a Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından yapılan son ziyarette iki ülke arasında yerli para ile ticaret kararı alındığı ve bu konuda Ekim ayında iki ülkenin merkez bankası yetkililerinin bir araya geleceği kaydedilmektedir.

Bu arada İran İstatistik Merkezi verilerine göre İran ekonomisi 2017 yılının ilk çeyrek döneminde % 5,6 oranında büyüme göstermiştir. Mevcut öngörülere göre ülke ekonomisinin 2017 yılındaki genel büyüme oranının % 5’i bulabileceği kaydedilmektedir.

Ortadoğu’nun diğer önemli bir ekonomisi Suudi Arabistan’da 2016 yılında % 1,7 oranında büyüyen ekonomi 2017 yılında aynı olumlu tabloyu devam ettirememektedir. Güncel verilere göre Suudi ekonomisi 2017 yılının ilk çeyrek döneminde % 0,5 oranında küçülürken, ikinci çeyrek dönemde ise % 1 oranında daralmış bulunmaktadır. Suudi ekonomisinin 2009 yılından beri ilk kez üst üste iki çeyrek dönem daraldığı kaydedilmektedir.

I.5. Türkiye Ekonomisi

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan rakamlara göre Türkiye ekonomisi, iç tüketimdeki canlanmanın ve hükümetin aldığı tedbirlerin etkisiyle 2017 yılının ikinci çeyrek döneminde % 5,1 ile olumlu seviyede bir büyüme kaydetmiştir. Daha önce % 5 olarak açıklanan ilk çeyrek büyümesi de % 5,2 olarak revize edilmiştir. Böylece 2017 yılının ilk yarısında ekonomi yıllık bazda % 5,1 büyüme sergilemiş bulunmaktadır. Yılın ikinci çeyreğindeki büyüme hızı ikinci çeyrekler itibarıyla son 3 yılın ortalamasının üzerinde gerçekleşmiştir.

Türkiye ekonomisi yılın ikinci çeyreğinde son 8 çeyrek dönemin en olumlu performansını sergilemiştir. İç talep, kredi genişlemesi ve vergi indirimlerinin yanı sıra ekonomide beklentilerin iyileşmesi ve öngörülebilirliğin artması ekonomik büyümenin sürükleyicisi olmuştur.

Ekonomiye ilişkin öncü göstergeler yılın geri kalanında da büyümenin güçlü devam edeceği yönündedir.

İkinci çeyrek dönemde yatırım harcamaları 2,9 puan ile büyümeye en yüksek katkıyı yaparken, aynı dönemde net dış ticaretin büyümeye sağladığı katkı ilk çeyreğe kıyasla azalmakla birlikte yüksek seviyesini korumuştur. Böylece, net dış ticaret büyümeye toplam 1,7 puan katkı sağlamıştır. Yılın ilk altı ayı itibarıyla bakıldığında ise net dış ticareten gelen katkının 2,0 puan olduğu görülmektedir.

Özel tüketim harcamaları yılın ikinci çeyreğinde ekonomik aktiviteyi desteklemeyi sürdürmüştür. Söz konusu kalem bu dönemde büyümeye 1,9 puanlık katkı sağlamıştır. Öte yandan, son dönemde ekonominin canlanmasında önemli payı olan kamu tüketim harcamalarının ilk çeyreğin aksine ikinci çeyrekte büyümeyi daraltıcı yönde etki etmesi dikkat çekmektedir.

Hanehalkının tüketim harcamalarının alt kırılımlarına bakıldığında iç talebi canlandırıcı yönde alınan tedbirlerin etkisiyle dayanıklı mallara yönelik tüketim harcamalarının %4,8 ile ilk çeyrekte daha hızlı bir oranda arttığı görülmektedir.

Kamunun ekonomiyi destekleyici yönde hayata geçirdiği destek ve teşviklerin olumlu etkilerinin devam etmesiyle yılın ilk yarısının ardından üçüncü çeyrek dönemde de büyümede olumlu tablonun devam etmesi beklenmektedir. Yılın geri kalan döneminde özel tüketim harcamalarındaki ivmenin devam etmesi ve net ihracatın büyümeye katkısının sürmesi beklenmektedir. Bu gelişmeler ve veriler çerçevesinde 2017 yılı büyüme oranının % 5 seviyelerinde gerçekleşmesi beklenmektedir.

IMF tarafından yapılan güncel revize tahminlere göre ise daha önceden 2017 yılında % 2,5 büyümesi öngörülen Türkiye ekonomisinin yılı % 5,1 büyümeyle kapatması, 2018 yılında ise % 3,5 oranında büyümesi öngörülmektedir.

TÜİK verilerine göre Türkiye’de işsizlik oranı 2016 yılı Nisan ayında % 10,5 olurken, Mayıs ayında % 10,2 ve Haziran ayında da % 10,2 seviyelerinde gerçekleşmiştir.

Türkiye son dönemde sanayi üretiminde başarılı bir performans göstermektedir. 2016 yılı Ağustos ayında sanayi üretiminde ciddi bir yükseliş yaşanmıştır. Sanayi üretimi Ağustos ayında bir önceki yılın aynı ayına göre % 5,2 oranında artmıştır. Sanayi üretimi Temmuz ayında ise geçen yılın aynı ayına göre rekor oranda % 14,5 artış göstermişti.

İmalat sanayi kapasite kullanım oranlarına bakıldığında Ağustos ayında kapasite kullanım oranının % 78,8 olduğu, Eylül ayında ise % 79 seviyesinde kaydedildiği görülmektedir.

Türkiye İhracatçılar Meclisi verilerine göre Türkiye genel ihracatı 2017 yılının Eylül ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 8,9 oranında artarken, Ocak-Eylül konsolide dönemde ise % 10,6 oranında artış göstermektedir.

Bu arada 2018-2020 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program açıklanmıştır. OVP'nin temel amaçları; makroekonomik istikrarın korunması, beşeri sermaye ve iş gücü kalitesinin yükseltilmesi, yüksek katma değerli üretimin yaygınlaştırılması, iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesi, istihdamın artırılması ve gelir dağılımının iyileştirilmesi olarak sıralanmaktadır.

Program'da daha önceki büyüme hedefleri yukarı yönlü revize edilerek 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarında her bir yıl için % 5,5 oranında büyüme hedefi belirlenmiştir. OVP'ye göre bu yıl sonunda 847 milyar dolar seviyesinde olan GSYH'nin 2020 yılında 1 trilyon 74 milyar dolara yükselmesi öngörülmektedir. Programda işsizlik oranının bu yıl sonunda % 10,8'e yükselmesi, 2018 yılında % 10,5'e inmesi, 2019 yılında % 9,9'a gerilemesi ve 2020 yılında ise % 9,6 olması hedeflenmektedir.

Yine aynı programda ihracatın bu yıl sonunda 156,5 milyar dolar olarak gerçekleşmesi, 2018 yılında 169 milyar dolara yükselmesi, 2019 yılında 182 milyar dolara çıkması, 2020 yılında ise 195 milyar dolara yükselmesi öngörülmektedir. Programda ithalatın ise sırasıyla 2017 yılında 222, 2018 yılında 237, 2019 yılında 253, 2020 yılında ise 272 milyar dolar olarak gerçekleşmesi öngörülmektedir.

Ağustos ayının başında 3,51 TL olan dolar kuru Eylül ayının başında 3,44 TL seviyesine gerilemiş, Eylül ayının sonunda ise 3,55 TL seviyesine yükselmiştir. Ağustos ayının başında 4,16 TL olan euro kuru Eylül ayının başında 4,10 TL seviyesine gerilemiş, Eylül ayının sonunda ise 4,20 TL seviyesine yükselmiştir.

İhracatının % 70'inden fazlasının Avrupa Birliği'ne yapan hazır giyim ve konfeksiyon sektörü için son derece önem arz eden euro / dolar paritesi ise Ağustos ayının başında 1,18 seviyesindeyken, Ağustos ayının sonunda ise 1,20 seviyesinin üstüne çıkmış, Eylül ayının sonunda ise tekrar 1,18 seviyesine gerilemiştir.

II. İHRACATIN GENEL GÖRÜNÜMÜ

II.1 Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı %1,8 Azaldı

Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından açıklanan verilere göre, 2017 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 12,6 milyar dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. 2016 Ocak-Eylül dönemine göre ihracatta, dolar bazında %1,8 oranında düşüş yaşanmıştır.

Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörü, 2017 yılının ilk dokuz ayında %11'lik payı ile otomotiv endüstrisinin ardından en fazla ihracat gerçekleştiren ikinci sektör konumundadır.

2017 Ocak-Eylül döneminde genel ihracat performansı içerisinde, hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının payını 2016 Ocak-Eylül dönemi ile karşılaştırmalı olarak gösteren tablo aşağıda verilmektedir.

Genel İhracat Performansı İçinde Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Payı			
<i>Birim: 1000 \$</i>			
	2016 Ocak - Eylül	2017 Ocak - Eylül	2015/16 Değişim %
Türkiye Genel İhracatı	103.674.864	114.660.646	10,6
Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.881.515	12.649.363	-1,8
Haz. ve Konf. İhracatının Payı %	12,4	11,0	
Sanayi İhracatı	78.713.474	88.393.619	12,3
Haz. ve Konf. İhracatının Sanayi Ürünleri İhracatındaki Payı %	16,4	14,3	

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

2017 Ocak-Eylül döneminde Türkiye genel ihracatı %10,6 oranında artarak 114,7 milyar dolar olmuştur. Sanayi ihracatı ise %12,3 oranında artışla 88,4 milyar dolara yükselmiştir. Bu çerçevede, 2017 Ocak-Eylül döneminde hazırgiyim ve konfeksiyon sektörün ihracat performansının, sektörde yaşanan %1,8 düşüş oranı ile hem genel ihracat hem de sanayi ihracatı performansının gerisinde kaldığı görülmektedir. 2017 Ocak-Eylül döneminde, hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının Türkiye genel ihracatındaki payı %12,4'ten %11'e, sanayi ihracatındaki payı ise %16,4'ten %14,3'e gerilemiştir.

Diğer taraftan, 2017 ilk dokuz aylık dönemine ilişkin istatistikler çerçevesinde, genel ihracat içerisinde tekstil sanayii ile birlikte hazırgiyim ve konfeksiyon sektörü toplam 18,6 milyar dolar (12,6 milyar dolar + 6 milyar dolar = 18,6 milyar dolar)

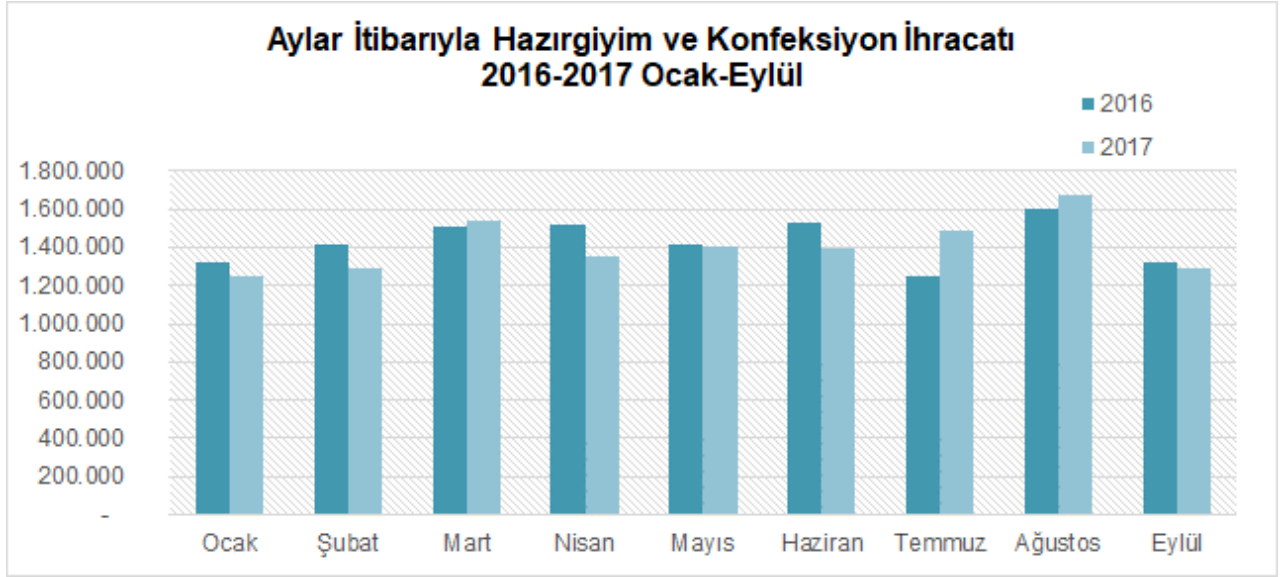
ile 20,8 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirilen otomotiv sektörünün ardından ikinci sırada yer almaktadır. Kimyevi maddeler ve mamulleri sektörü ise 11,8 milyar dolar ihracat ile üçüncü sırada yer almaktadır.

II.2 Aylar İtibarıyla Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Seyri

2016 yılında aylık bazda, bir ay hariç devamlı yükseliş görülen hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında 2017 yılının ilk dokuz ayı incelendiğinde artış eğiliminin düşüşe geçtiği görülmektedir. 2017 Ocak ayında ihracatın %4,9 oranında, Şubat ayında ise %9,1 düştüğü görülürken Mart ayında ise %1,8 oranında artış yaşanmıştır. Nisan ayında ise artış yerini %11,1'lik bir düşüşe bırakmış, Mayıs ayında düşüş eğilimi azalarak %0,9 olarak kaydedilmiştir. Haziran ayında düşüş tekrar ivme kazanarak %8,6 oranına ulaşmıştır. Temmuz ayında diğer ayların aksine %19'luk bir artış yaşanırken, Ağustos ayında artış oranı %4,6 olarak kaydedilmiştir. Eylül ayına gelindiğinde ise önceki iki ayın aksine %1,8'lik düşüş yaşanmıştır.

2017 yılının ilk dokuz ayı için hesaplanan aylık ortalama ihracat değeri 1.410 milyar dolardır ve bu değer 2016 yılının ilk dokuz ayı için çıkarılan aylık ortalama değer (1.432 milyar dolar) altındadır.

Aylar İtibarıyla Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatının Seyri			
2016 ve 2017 Ocak-Eylül			
<i>Birim: 1000 \$</i>			
			2016/17
Aylar	2016	2017	Değişim %
Ocak	1.317.727	1.253.007	-4,9
Şubat	1.417.244	1.288.928	-9,1
Mart	1.509.702	1.537.523	1,8
Nisan	1.522.649	1.352.877	-11,1
Mayıs	1.417.800	1.405.044	-0,9
Haziran	1.526.216	1.394.579	-8,6
Temmuz	1.246.141	1.482.981	19,0
Ağustos	1.605.433	1.679.093	4,6
Eylül	1.318.761	1.294.611	-1,8

II.3 İhracatçı Birlikleri Bazında Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı

Hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının bölgeler bazında dağılımı konusunda İhracatçı Birlikleri kayıt rakamları gösterge niteliğindedir. Bölgeler ve Birlikler bazında bakıldığında, 2017 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den yapılan toplam 12,6 milyar dolarlık ihracatın %73,7'lik kısmı, İstanbul'dan gerçekleştirilmiştir. Bursa'dan yapılan ihracatın %3,9'luk payı da dikkate alındığında, %77,6'lık pay ile Marmara Bölgesi'nden yapılan ihracat, Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının yaklaşık dörtte üçünden fazlasına karşılık gelmektedir.

Diğer yandan, İzmir'den yapılan hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının %7,4 pay ve Denizli'den yapılan ihracatın %6,4 payı birlikte değerlendirildiğinde, Ege Bölgesi'nin Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay %13,8 düzeyindedir.

Akdeniz Bölgesi'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı toplam %2,2, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin payı %2,2 ve Doğu Anadolu Bölgesi'nin payı %1,5'dur.

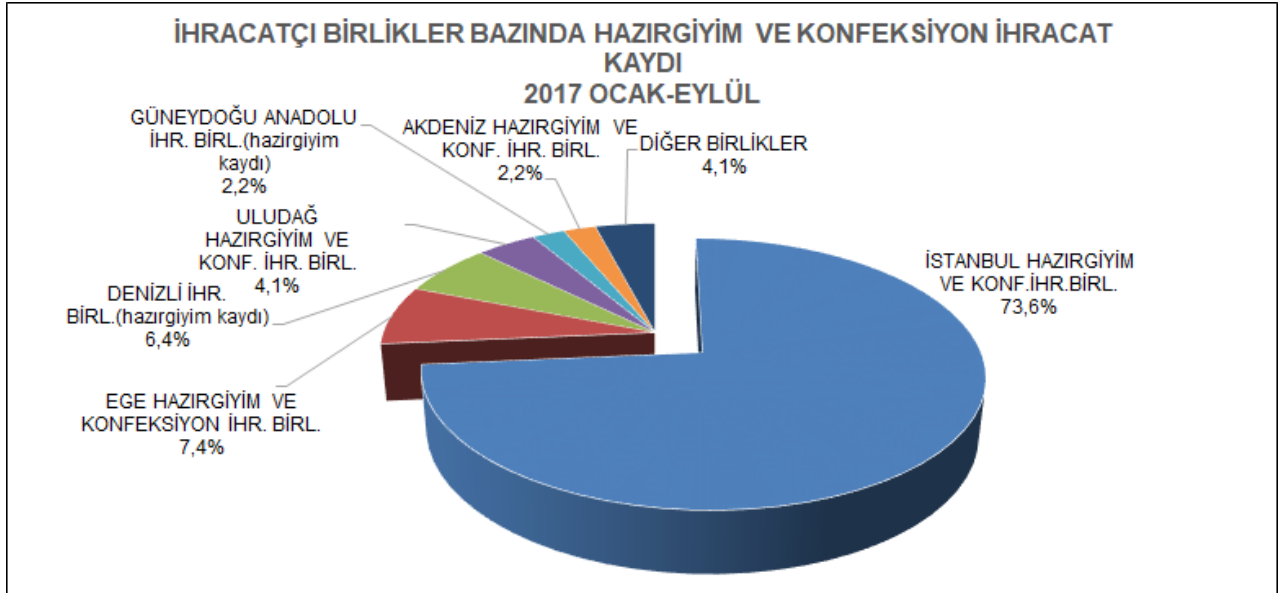
2017 Ocak-Eylül döneminde hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatının İhracatçı Birlikleri bazında dağılımı, izleyen tablo ve grafikte verilmektedir.

HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI KAYIT RAKAMLARI (1000 \$)

	EYLÜL			1 OCAK - 30 EYLÜL			PAY %
	2016	2017	DEĞİŞİM (%)	2016	2017	DEĞİŞİM (%)	
İSTANBUL HAZIRGIYIM VE KONF.İHR.BİRL.	976.048	946.484	-3,0	9.497.705	9.309.041	-2,0	73,6
EGE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHR. BİRL.	95.117	107.750	13,3	926.395	932.271	0,6	7,4
DENİZLİ İHR. BİRL.(hazirgiyim kaydı)	94.435	92.415	-2,1	801.597	810.023	1,1	6,4
ULUDAĞ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	49.228	51.584	4,8	498.996	522.012	4,6	4,1
GÜNEYDOĞU ANADOLU İHR. BİRL.(hazirgiyim kaydı)	30.033	21.417	-28,7	351.966	282.431	-19,8	2,2
AKDENİZ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	21.463	30.948	44,2	349.932	278.873	-20,3	2,2
İSTANBUL MADEN VE METALLER İHR. BİRL. (hazirgiyim kaydı)	16.538	16.000	-3,3	171.239	208.023	21,5	1,6
DOĞU ANADOLU İHR. BİRL. (hazirgiyim kaydı)	24.096	16.112	-33,1	176.178	187.251	6,3	1,5
ORTA ANADOLU İHR. BİRL. (hazirgiyim kaydı)	6.991	5.895	-15,7	59.954	46.929	-21,7	0,4
İSTANBUL İHR. BİRL.(hazirgiyim kaydı)	2.695	1.791	-33,5	25.551	39.281	53,7	0,3
DİĞER BİRLİKLER	2.117	4.215	99,1	22.003	33.226	51,0	0,3
TOPLAM	1.318.761	1.294.611	-1,8	12.881.515	12.649.363	-1,8	100,0

Veriler 1 Ekim 2017 tarihinde TİM tarafından yayınlanan ihracat kayıt rakamlarından çekilmiştir.

III. BAŞLICA ÜLKE GRUPLARI İTİBARIYLA İHRACAT

III.1 Ülke Grupları İtibarıyla İhracat Performansı

2017 Ocak-Eylül döneminde başlıca ülke grupları itibarıyla Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının dağılımı ve payları, değişim oranları ile birlikte aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Ülke Grupları İtibarıyla Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı				
Ülke Grupları	2016 Ocak-Eylül 1000 \$	2017 Ocak-Eylül 1000 \$	2016/17 Değişim %	2016 Pay %
AB Ülkeleri (28) Toplamı	9.145.392	9.037.951	-1,2	71,4
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı (S. Arabistan, İsrail, Kuveyt vb)	1.486.722	1.433.809	-3,6	11,3
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı (Rusya Fed. Ukrayna, Sırbistan vb)	568.207	584.678	2,9	4,6
Afrika Ülkeleri Toplamı (Mısır, Cezayir, Güney Afr. Cum.vb)	507.978	441.297	-13,1	3,5
Amerika Ülkeleri Toplamı (ABD, Kanada, Brezilya, Meksika vb)	487.973	511.138	4,7	4,0
Türk Cumhuriyetleri Toplamı (Azerbaycan, Özbekistan, Kazakistan vb)	290.617	265.034	-8,8	2,1
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı (Japonya, ÇHC, Hong Kong, Hindistan vb)	178.447	185.126	3,7	1,5
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı (Norveç, İsviçre, KKTC)	157.988	137.363	-13,1	1,1
Serbest Bölgeler Toplamı	58.137	52.938	-8,9	0,4
Toplam Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı	12.881.515	12.649.363	-1,8	100,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

III.2 En Fazla İhracat Yapılan Ülkeler

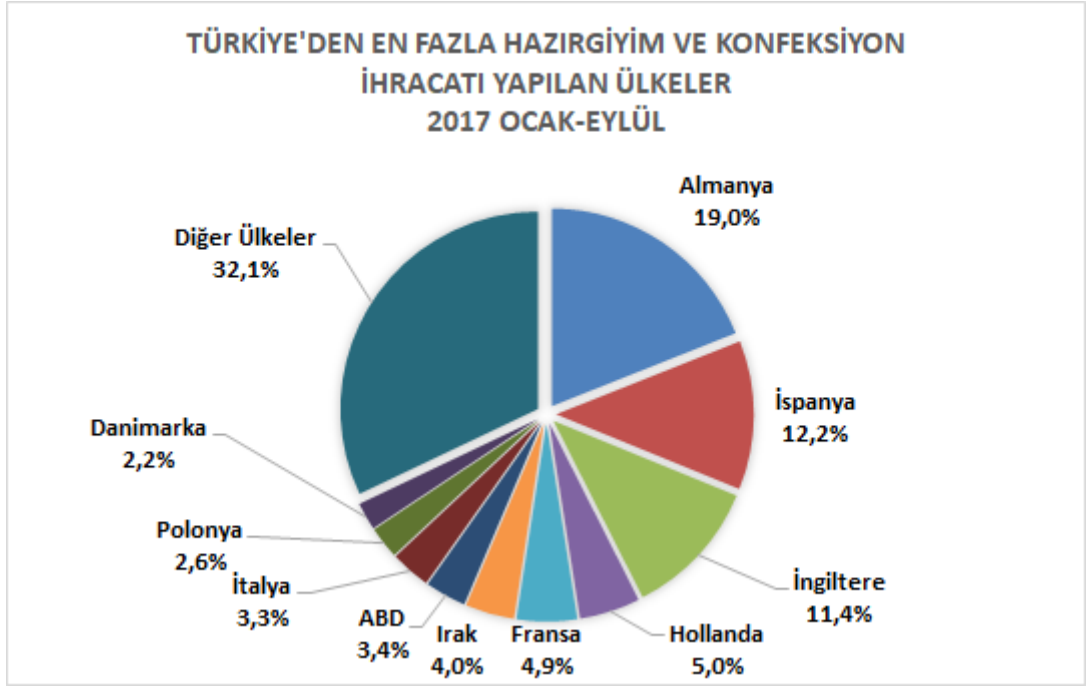
2017 yılının ilk dokuz ayı sonunda Türkiye'den en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen ülkeler Almanya, İspanya ve İngiltere olarak sıralanmıştır. Yılın ilk dokuz ayında Almanya'ya %0,3 oranında düşüşle 2,4 milyar dolarlık ihracat yapılırken, İspanya'ya %18,7 artışla 1,5 milyar dolarlık

ve İngiltere'ye %6,2'lik düşüşle 1,4 milyar dolarlık ihracat yapılmıştır. Bu üç ülkeyi dördüncü sırada 626,6 milyon dolarlık ihracat rakamı ile Hollanda ve beşinci sırada 621,9 milyon dolarlık ihracat rakamı ile Fransa takip etmektedir. Sırasıyla Irak, ABD, İtalya, Polonya ve Danimarka Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında diğer önde gelen pazarlardır.

Türkiye'den 2017 yılının Ocak-Eylül döneminde en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan ilk on ülkeye toplam 8,6 milyar dolar değerinde ihracat gerçekleştirilmiştir. Bu on ülkenin 12,6 milyar dolarlık sektörel ihracat içinde payı %67,9 olarak hesaplanmaktadır.

En Fazla Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı Yapılan Ülkeler					
2016 - 2017 Ocak - Eylül					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
Ülkeler	2016	Toplam	2017	Toplam	2016/17
	Ocak - Eylül	Konf.'da Pay %	Ocak - Eylül	Konf.'da Pay %	
Almanya	2.406.996	18,7	2.400.505	19,0	-0,3
İspanya	1.299.375	10,1	1.542.873	12,2	18,7
İngiltere	1.533.655	11,9	1.438.736	11,4	-6,2
Hollanda	591.288	4,6	626.603	5,0	6,0
Fransa	648.457	5,0	621.938	4,9	-4,1
Irak	392.160	3,0	505.820	4,0	29,0
ABD	407.708	3,2	425.028	3,4	4,2
İtalya	473.845	3,7	413.405	3,3	-12,8
Polonya	495.899	3,8	333.614	2,6	-32,7
Danimarka	320.502	2,5	284.572	2,2	-11,2
İlk 10 Ülke Toplamı	8.569.885	66,5	8.593.093	67,9	0,3
Toplam Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.881.515	100,0	12.649.363	100,0	-1,8
İlk 10 Ülkenin Payı %	67		68		

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

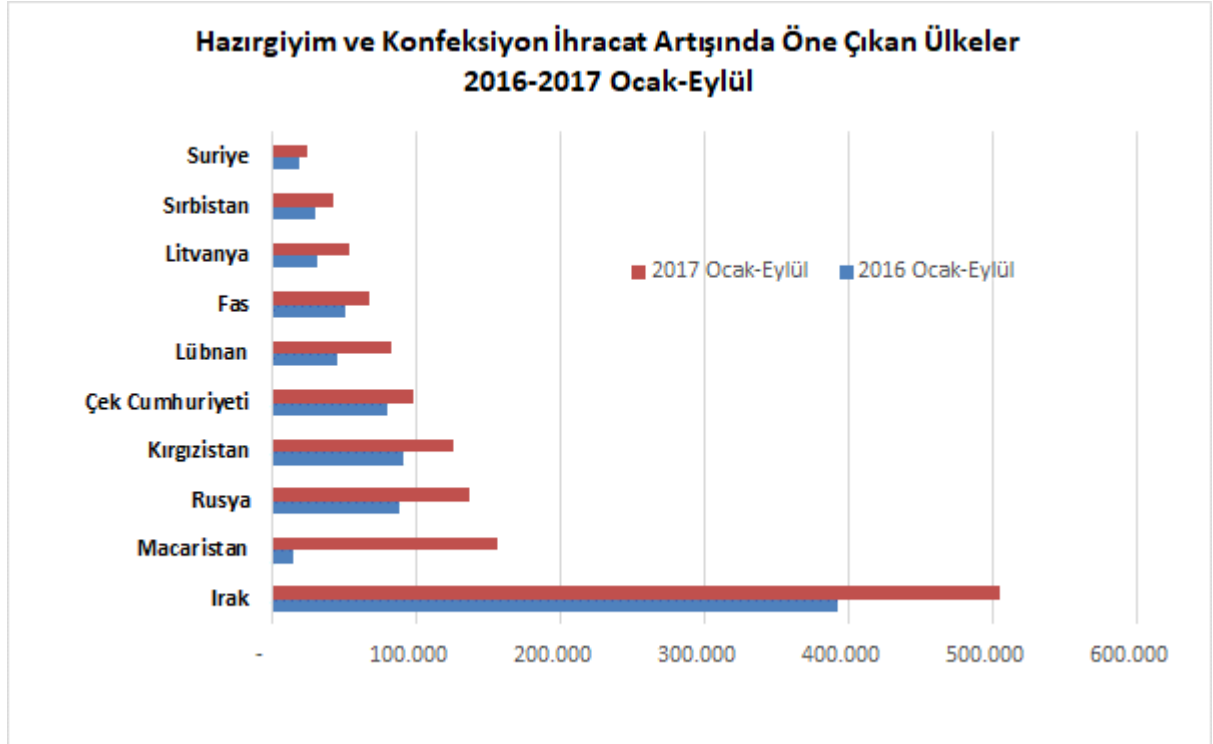
III.3 Yüksek Oranlı İhracat Artışı Kaydedilen Ülkeler

2017 yılının Ocak-Eylül döneminde 2016 yılının eş dönemine kıyasla ihracatı yüksek oranlı artan ve dolar değeri de yüksek, ihracat artışında öne çıkan ülkelerin başında %29'luk artış ile Orta Doğu ülkesi Irak gelmektedir. Bu ülkeye ihracat 505,8 milyon dolara yükselmiştir. İkinci sırada %937'lik artış ve 157 milyon dolarlık ihracat değeri ile AB ülkesi Macaristan yer almaktadır. Rusya Federasyonu %54'lik artış ve 137,1 milyon dolar ihracat değeri ile üçüncü sırada gelmektedir.

Diğer yandan Lübnan'a yapılan ihracattaki %82'lik artış ve Litvanya'ya yapılan ihracattaki %75'lik artış göze çarpılmaktadır. Öne çıkan diğer ülkeler ise Kırgızistan, Çek Cumhuriyeti, Fas, Sırbistan ve Suriye olarak sıralanmaktadır.

Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracat Artışında Öne Çıkan Ülkeler										
2015 - 2016 - 2017 Ocak - Eylül										
Birim: 1000 \$	1 - 30 Eylül					1 Ocak - 30 Eylül				
	Ülkeler	2015	2016	2015/16	2017	2015	2016	2015/16	2017	2016/17
				Değişim %				Değişim %		
Irak	56.568	29.603	- 48	40.752	38	534.137	392.160	- 27	505.820	29
Macaristan	1.781	2.020	13	20.854	932	29.340	15.145	- 48	157.018	937
Rusya Federasyonu	18.541	11.583	- 38	17.281	49	168.402	89.044	- 47	137.062	54
Kırgızistan	8.214	13.321	62	9.490	-29	69.256	90.758	31	126.499	39
Çek Cumhuriyeti	6.926	9.016	30	11.275	25	63.821	79.946	25	98.415	23
Lübnan	4.165	4.585	10	7.250	58	45.085	45.545	1	82.962	82
Fas	4.552	5.096	12	7.469	47	34.389	51.464	50	67.511	31
Litvanya	1.203	3.338	177	2.965	-11	105.090	30.915	- 71	53.948	75
Sırbistan	3.996	3.871	- 3	6.571	70	24.612	30.718	25	42.796	39
Suriye	2.939	1.273	3	1.082	109	38.657	19.678	17	25.207	28

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

III.4 AB Ülkeleri'ne İhracatta Düşüş: %1,2

2017 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 28 AB ülkesine 9 milyar dolar değerinde hazırgiyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. Bu rakam ile 28 AB ülkesinin Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay, %71,4 olmuştur. Bu pay 2016 eş dönemindeki paydan (%71) 0,4 puan daha yüksektir. AB ülkelerine ihracat 2017 Ocak-Eylül döneminde %1,2 oranında azalmıştır. AB ülkelerine ihracattaki bu düşüş, %1,8'lik sektörel ihracat düşüşünden daha az oranlı olarak gerçekleşmiştir.

AB Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı
2016 - 2017 Ocak - Eylül

Birim: 1000 \$

	2016 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2017 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Almanya	2.406.996	18,7	2.400.505	19,0	-0,3
İspanya	1.299.375	10,1	1.542.873	12,2	18,7
İngiltere	1.533.655	11,9	1.438.736	11,4	-6,2
Hollanda	591.288	4,6	626.603	5,0	6,0
Fransa	648.457	5,0	621.938	4,9	-4,1
İtalya	473.845	3,7	413.405	3,3	-12,8
Polonya	495.899	3,8	333.614	2,6	-32,7
Danimarka	320.502	2,5	284.572	2,2	-11,2
Belçika	240.478	1,9	223.887	1,8	-6,9
Bulgaristan	205.617	1,6	182.835	1,4	-11,1
İsveç	184.670	1,4	180.196	1,4	-2,4
Macaristan	15.145	0,1	157.018	1,2	936,8
Romanya	104.783	0,8	101.356	0,8	-3,3
Çek Cumhuriyeti	79.946	0,6	98.415	0,8	23,1
Avusturya	98.349	0,8	91.247	0,7	-7,2
Yunanistan	80.841	0,6	82.191	0,6	1,7
Litvanya	30.915	0,2	53.948	0,4	74,5
İrlanda	47.145	0,4	51.464	0,4	9,2
Slovakya	60.057	0,5	44.256	0,3	-26,3
Finlandiya	46.007	0,4	35.093	0,3	-23,7
Hırvatistan	34.240	0,3	31.723	0,3	-7,4
Slovenya	14.993	0,1	18.685	0,1	24,6
Portekiz	8.164	0,1	8.756	0,1	7,2
Letonya	71.304	0,6	6.791	0,1	-90,5
Malta	3.225	0,0	3.779	0,0	17,2
Estonya	44.308	0,3	3.738	0,0	-91,6
Lüksemburg	5.177	0,0	325	0,0	-93,7
Diğer Ülke	7	0,0	4	0,0	-43,0
AB (28) Toplamı	9.145.392	71,0	9.037.951	71,4	-1,2
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.881.515	100	12.649.363	100	-1,8

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2017

28 AB ülkesinden 10'unda hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı %936,8'e varan oranlarda artarken, 17 ülkeye ihracat %0,3 ile %93,7 arasında değişen oranlarda azalmıştır. 2017 Ocak-Eylül döneminde en yüksek oranlı ihracat artışı olan AB ülkesi, %936,8 artışla 157 milyon dolarlık ihracat yapılan Macaristan'dır. %74,5 artış ve 53,9 milyon dolarlık ihracat rakamı ile Litvanya,

%24,6 artışla 18,7 milyon dolarlık ihracat yapılan Slovenya hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının yüksek oranda arttığı diğer AB ülkeleridir. Bu ülkelerin yanı sıra %23,1 artışla Çek Cumhuriyeti, %18,7 artışla İspanya ve %17,2 artışla Malta 2017 yılının ilk dokuz ayında diğer yüksek artış elde edilen pazarlar olarak göze çarpmaktadır.

En yüksek oranlı ihracat düşüşü görülen AB ülkesi ise %93,7 düşüşle 325 bin dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan Lüksemburg olmuştur. 2017'nin ilk dokuz ayı sonunda Estonya %91,6'lık ve Letonya %90,5'lik ihracat düşüşleriyle göze çarpmaktadır.

Almanya, 2017 yılının ilk dokuz aylık dönemi sonunda da en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan AB ülkesi konumunu korumuştur. AB 28'in en büyük ekonomisi Almanya'ya 2017 Ocak-Eylül döneminde %0,3 düşüşle 2,4 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir. Türkiye'den 183 ülkeye yapılan 12,6 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının %19'u Almanya'ya yapılmaktadır. İspanya %18,7 artışla ve 1,5 milyar dolar ihracat değeri ile ikinci büyük pazar olurken, İngiltere %6,2 düşüşle ve 1,4 milyar dolar ile üçüncü büyük pazar durumundadır.

Hollanda, Fransa, İtalya ve Polonya diğer önde gelen AB pazarlarındandır.

III.5. Orta Doğu Ülkeleri'ne İhracatta %3,6 Azalış Var

Irak, Suudi Arabistan, İsrail, Birleşik Arap Emirlikleri, İran gibi ülkelerin yer aldığı Orta Doğu ülke grubuna Türkiye'den yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı, 2017 Ocak-Eylül döneminde 2016'nın eş dönemine kıyasla %3,6 oranında azalarak 1,5 milyar dolardan 1,4 milyar dolara gerilemiştir. Bu düşüşle ülke grubunun Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı payı %11,3 olarak hesaplanmıştır.

Orta Doğu ülkeleri içerisinde Türkiye'nin en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yaptığı ülkeler sırasıyla Irak, İsrail, Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri, İran ve Lübnan'dır. Irak aynı zamanda Türkiye'nin en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç ettiği 6. Ülkedir. 2017 Ocak-Eylül döneminde Irak'a ihracat %29 oranında artarak 392,2 milyon dolardan 505,8 milyon dolara yükselmiştir. İsrail'e ihracat %6,3 oranında artarak 250,5 milyon dolara yükselmiştir. Üçüncü en fazla ihracat yapılan ülke Suudi Arabistan'a ihracatta %9,5'lik bir düşüş görülmektedir. Suudi Arabistan'a 229,9 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir.

Orta Doğu ülke grubunda, en yüksek oranlı ihracat artışı %82,2 ile Lübnan'a yapılan ihracatta kaydedilmiştir. Bu yüksek artış oranı ile Lübnan'a yapılan ihracat 45,5 milyon dolardan 83 milyon dolara yükselmiştir. Suriye, 25,2 milyon dolar ihracat değeri ve %28,1 oranında artışla yüksek oranlı ihracat artışı kaydedilen diğer bir pazardır. Bu grupta İran'a ihracatta %67,7'lik düşüş kaydedilmiştir.

Ortadoğu Ülkelerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı
2016 - 2017 Ocak - Eylül

Birim: 1000 \$

	2016 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2017 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Irak	392.160	3,0	505.820	4,0	29,0
İsrail	235.746	1,8	250.529	2,0	6,3
Suudi Arabistan	253.985	2,0	229.924	1,8	-9,5
Birleşik Arap Emirlikleri	106.129	0,8	106.978	0,8	0,8
İran	275.925	2,1	89.162	0,7	-67,7
Lübnan	45.545	0,4	82.962	0,7	82,2
Ürdün	87.158	0,7	71.795	0,6	-17,6
Kuveyt	37.528	0,3	35.350	0,3	-5,8
Suriye	19.678	0,2	25.207	0,2	28,1
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı	1.486.722	11,5	1.433.809	11,3	-3,6
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.881.515	100	12.649.363	100	-1,8

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2017

Irak'ın Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %4'e yükselirken, İsrail'in payı %2 ve Suudi Arabistan'ın payı %1,8 olarak kaydedilmiştir.

III.6. Eski Doğu Bloku Ülkeleri'nde Artış Oranı: %2,9

Rusya, Ukrayna, Bosna Hersek, Gürcistan, Kosova ve Sırbistan gibi ülkelerin yer aldığı eski Doğu Bloku ülke grubuna 2017 Ocak-Eylül döneminde 584,7 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir. İhracat 2016 yılının ilk dokuz aylık dönemine kıyasla %2,9 oranında artmıştır. Bu artış sonrasında ülke grubunun Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %4,6 olarak kaydedilmiştir.

Ülke grubunda en fazla ihracat yapılan ülkeler Ukrayna, Rusya, Bosna-Hersek, Gürcistan ve Sırbistan olarak sıralanmaktadır.

Bu ülke grubundaki en büyük pazar Ukrayna'dır. Söz konusu ülkeye Türkiye'den 2017 Ocak-Eylül döneminde 172,2 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiş, ihracat 2016'nın Ocak-Eylül dönemine kıyasla %28 oranında azalmıştır. Ukrayna'nın sektörel ihracattaki payı da %1,9'dan %1,4'e gerilemiştir.

İkinci büyük pazar Rusya'ya hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı, 2017 Ocak-Eylül döneminde 2016'nın eş dönemine kıyasla %53,9 oranında artarak 89

milyon dolardan 137,1 milyon dolara yükselmiştir. Rusya'nın Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay da %0,7'den %1,1'e yükselmiştir.

Eski Doğu Bloku Ülkelerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2016 - 2017 Ocak - Eylül					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2016 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2017 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Ukrayna	239.142	1,9	172.217	1,4	-28,0
Rusya	89.044	0,7	137.062	1,1	53,9
Bosna-Hersek	49.064	0,4	56.541	0,4	15,2
Gürcistan	43.647	0,3	51.541	0,4	18,1
Sırbistan	30.718	0,2	42.796	0,3	39,3
Arnavutluk	27.312	0,2	30.649	0,2	12,2
Kosova	29.104	0,2	25.044	0,2	-14,0
Beyaz Rusya	20.637	0,2	23.863	0,2	15,6
Makedonya	25.499	0,2	22.706	0,2	-11,0
Moldavya	9.174	0,1	17.390	0,1	89,5
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı	568.207	4,4	584.678	4,6	2,9
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.881.515	100	12.649.363	100	-1,8

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2017

Üçüncü büyük pazar Bosna-Hersek'e ihracat 2017 Ocak-Eylül döneminde %15,2 oranında artışla 56,5 milyon dolara yükselmiştir. Dördüncü büyük pazar Gürcistan'a %18,1'lik artışla 51,5 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır.

Ülke grubunda en yüksek oranlı artış %89,5 ile Moldavya'ya ihracatta görülmüştür. Bu artışın yanı sıra, %39,3'lük artış görülen Sırbistan yüksek oranda artış görülen bir diğer Eski Doğu Bloku ülkesi olmuştur.

III.7. Afrika Ülkeleri'ne İhracatta %13,1'lik Düşüş Gerçekleşti

Türkiye'den Afrika ülkelerine 2017 Ocak-Eylül döneminde 441,3 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. İhracat 2016 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %13,1 oranında azalmıştır.

2017 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen Afrika ülkeleri sırasıyla Cezayir, Libya, Fas, Mısır ve Tunus olmuştur. Cezayir'e ihracat 2016'nın ilk dokuz ayına kıyasla %4,7 düşüşle 150,1 milyon dolar olarak gerçekleşirken, Libya'ya %5,5 düşüşle 74,2 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirilmiştir. %31,2 oranında artış görülen Fas'a ihracat ise 67,5 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Cezayir'in Türkiye

toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatından aldığı pay %1,2, Libya'nın payı %0,6 ve Fas'ın payı ise %0,5 olmuştur.

Afrika ülke grubunda en fazla ihracat yapılan ilk sekiz ülke içerisinde Fas hariç hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı %2,3 ile %41,7 arasında değişen oranlarda azalmıştır. Oransal olarak ihracatın en fazla azaldığı ülke %41,7 düşüşle Mısır olmuştur.

Afrika Ülkelerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2016 - 2017 Ocak - Eylül					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2016 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2017 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Cezayir	157.444	1,2	150.072	1,2	-4,7
Libya	78.479	0,6	74.177	0,6	-5,5
Fas	51.464	0,4	67.511	0,5	31,2
Mısır	99.322	0,8	57.859	0,5	-41,7
Tunus	55.344	0,4	34.312	0,3	-38,0
Güney Afrika Cumhuriyeti	10.409	0,1	10.032	0,1	-3,6
Sudan	10.062	0,1	8.115	0,1	-19,4
Etiyopya	6.612	0,1	6.463	0,1	-2,3
Afrika Ülkeleri Toplamı	507.978	3,9	441.297	3,5	-13,1
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.881.515	100	12.649.363	100	-1,8

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2017

III.8. Amerika Ülkeleri İhracatında %4,7 Artışa Ulaşıldı

2017 Ocak-Eylül döneminde ABD, Kanada, Meksika, Şili, Brezilya, Panama ve Kolombiya gibi ülkelerin gruplandırıldığı Amerika ülke grubuna Türkiye'den yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı, %4,7 oranında artarak 488 milyon dolardan 511,1 milyon dolara yükselmiştir.

Grubun en fazla ihracat yapılan ülkesi ABD'dir. 2017 Ocak-Eylül döneminde ABD'ye %4,2 artışla 425 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. ABD'nin Türkiye hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %3,4'tür. Grubun ikinci en fazla ihracat yapılan ülkesi Kanada'ya ise 2017 Ocak-Eylül döneminde %9,4 oranında artışla 48,6 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır.

ABD ve Kanada'nın ardından üçüncü büyük pazar olan Meksika'ya ihracat %1,3 oranında artarak 12,4 milyon dolardan 12,6 milyon dolara çıkarken dördüncü sıradaki Şili'ye ihracat %10,3 oranında artarak 9,7 milyon dolara çıkmıştır.

Amerika Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı
2016 - 2017 Ocak - Eylül

Birim: 1000 \$

	2016 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2017 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
ABD	407.708	3,17	425.028	3,4	4,2
Kanada	44.384	0,34	48.572	0,4	9,4
Meksika	12.418	0,10	12.584	0,1	1,3
Şili	8.774	0,07	9.677	0,1	10,3
Peru	3.107	0,02	2.886	0,02	-7,1
Brezilya	3.344	0,03	2.847	0,02	-14,8
Kolombiya	1.627	0,01	2.707	0,02	66,4
Amerika Ülkeleri Toplamı	487.973	3,8	511.138	4,0	4,7
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.881.515	100	12.649.363	100	-1,8

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2017

ABD Tekstil ve Konfeksiyon Ofisi (Otexa) verilerine göre, 2017 yılının Ocak-Ağustos döneminde ABD tarafından toplam 53,2 milyar dolar değerinde hazır giyim ithalatı yapılmıştır. 2016 yılının Ocak-Temmuz dönemine kıyasla ithalatta %1,8'lik düşüş olmuştur. Çin Halk Cumhuriyeti, ABD'nin en fazla ithalat yaptığı ülke olarak yerini korumuştur. Sırasıyla Vietnam, Bangladeş, Endonezya ve Hindistan; ABD'nin diğer büyük hazır giyim ve konfeksiyon tedarikçileridir.

Çin Halk Cumhuriyeti'nden ABD'ye 2017 Ocak-Ağustos döneminde 17,5 milyar dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ithal edilmiş, ithalat 2016'nın eş dönemine kıyasla %4,7 oranında azalmıştır. ABD'nin ikinci büyük hazır giyim ve konfeksiyon tedarikçisi Vietnam'dan ithalat %5,6 artışla 7,7 milyar dolara yükselirken, üçüncü büyük tedarikçi Bangladeş'ten ithalat %5,6 oranında azalarak 3,5 milyar dolara gerilemiştir.

ABD'nin diğer önemli tedarikçilerinden Endonezya'nın ithalatı %4,8 düşüşle 3,1 milyar dolar olarak kaydedilmiş, Hindistan'dan hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı ise %0,9 oranında artarak 2,6 milyar dolar olmuştur. Diğer bir önemli tedarikçi Meksika'dan ithalat 2017 Ocak-Ağustos döneminde %5,3 artarak 2,3 milyar dolar olmuştur. Bu ilk altı ülkeyi takiben Honduras'tan ithalat %1,4 azalışla 1,6 milyar dolara düşerken, Kamboçya'dan ithalat %2,9 düşüşle 1,4 milyar dolar olmuştur. Diğer önde gelen tedarikçilerden Sri Lanka'dan ithalat 2017 Ocak-Ağustos döneminde %2,6 oranında düşüşle 1,3 milyar dolara gerilemiştir.

2017 Ocak-Ağustos döneminde ABD'nin Türkiye'den hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı %10,1 oranında artarak 321,1 milyondan 353,8 milyona yükselmiştir.

Aynı dönemde ABD'nin Umman'dan ithalatı %448 oranında, Burma'dan ithalatı %76,3 oranında, Madagaskar'dan ithalatı %58 oranında artmıştır.

III.9. Türk Cumhuriyetleri'ne İhracatta %8,8 Azalış Var

Kırgızistan, Kazakistan, Azerbaycan, Türkmenistan, Tacikistan, Özbekistan gibi Türk Cumhuriyetleri'nin yer aldığı ülke grubuna, 2017 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 265 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. İhracat 2016 yılının eş dönemine kıyasla %2,1 oranında artmıştır.

2017 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen Türk Cumhuriyeti Kırgızistan'dır. Kırgızistan'a Türkiye'den %39,4 artışla 126,5 milyon dolar değerinde ihracat yapılmıştır. Kırgızistan'ın Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı içinde payı, %1'dir.

Grubun ikinci en fazla ihracat yapılan ülkesi Kazakistan'dır. Kazakistan'a 2017 Ocak-Eylül döneminde %23,8 oranında düşüşle 66,8 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır.

Türk Cumhuriyetleri ülke grubundaki üçüncü büyük pazar olan Azerbaycan-Nahçıvan'a 2017 yılı Ocak-Eylül döneminde %53,5 düşüşle 28,8 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir.

Sırasıyla %31,1 düşüşle 19,6 milyon dolarlık ihracat yapılan Türkmenistan, %7,9 artışla 16,1 milyon dolarlık ihracat yapılan Tacikistan ve %4,2 artışla 7,3 milyon dolarlık ihracat yapılan Özbekistan diğer önde gelen pazarlardandır.

Türk Cumhuriyetlerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2016 - 2017 Ocak - Eylül					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2016 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2017 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Kırgızistan	90.758	0,7	126.499	1,0	39,4
Kazakistan	87.624	0,7	66.768	0,5	-23,8
Azerbaycan-Nahçıvan	61.834	0,5	28.760	0,2	-53,5
Türkmenistan	28.498	0,2	19.634	0,2	-31,1
Tacikistan	14.885	0,1	16.062	0,1	7,9
Özbekistan	7.017	0,1	7.311	0,1	4,2
Türk Cumhuriyetleri Toplamı	290.617	2,3	265.034	2,1	-8,8
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.881.515	100	12.649.363	100	-1,8

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2017

III.10. Diğer Avrupa Ülkeleri'ne İhracat Düşüşü: %13,1

İsviçre, Norveç ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti gibi ülkelerin gruplandırıldığı Diğer Avrupa ülke grubuna 2017 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 137,4 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. 2017 Ocak-Eylül döneminde bu ülke grubuna ihracat 2016 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %13,1 oranında azalmıştır. Ülke grubunun Türkiye toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında payı %1,1'dir.

Diğer Avrupa Ülkelerine Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2016 - 2017 Ocak - Eylül					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2016 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2017 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
İsviçre	87.226	0,7	79.475	0,6	-8,9
Norveç	45.499	0,4	31.257	0,2	-31,3
KKTC	24.799	0,2	25.823	0,2	4,1
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı	157.988	1,2	137.363	1,1	-13,1
Türkiye Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.881.515	100	12.649.363	100	-1,8

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2017

Diğer Avrupa ülke grubunun en fazla ihracat yapılan ülkeleri İsviçre, Norveç ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'dir. Bu ülkelere İsviçre'ye %8,9 azalışla 79,5 milyon dolar değerinde ihracat yapılırken, Norveç'e %31,3 azalışla 31,3 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne ihracat ise 2016 eş dönemine kıyasla %4,1 artışla 25,8 milyon dolar olmuştur.

III.11. Asya ve Okyanusya Ülkelerine İhracatta Artış Oranı %3,7

Asya ve Okyanusya ülke grubuna 2017 Ocak-Eylül döneminde 2016 eş dönemine kıyasla %3,7 oranında artışla, 185,1 milyon dolar değerinde hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir.

Ülke grubunun en fazla ihracat yapılan ülkeleri Çin Halk Cumhuriyeti, Avustralya, Japonya, Hong Kong ve Güney Kore olarak sıralanmaktadır. 2017 Ocak-Eylül döneminde Çin Halk Cumhuriyeti'ne %3,1 artışla 47,7 milyon dolarlık ihracat yapılırken, Avustralya'ya %11 azalışla 25,7 milyon dolarlık, Japonya'ya %7,5 artışla 21 milyon dolarlık, Hong Kong'a %2,2 azalışla 20,5 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. Güney Kore Cumhuriyeti %13,7, Singapur'da %7,3 ve Endonezya'da ise %66,2 oranlarında artışlar meydana gelmiştir.

Asya ve Okyanusya Ülkelerine Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı
2016 - 2017 Ocak - Eylül

Birim: 1000 \$

	2016 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2017 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Çin Halk Cumhuriyeti	46.235	0,4	47.669	0,4	3,1
Avustralya	28.895	0,2	25.705	0,2	-11,0
Japonya	19.526	0,2	20.983	0,2	7,5
Hong Kong	20.956	0,2	20.491	0,2	-2,2
Güney Kore Cumhuriyeti	11.839	0,1	13.460	0,1	13,7
Singapur	7.906	0,1	8.481	0,1	7,3
Endonezya	5.035	0,0	8.365	0,1	66,2
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı	178.447	1,4	185.126	1,5	3,7
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.881.515	100	12.649.363	100	-1,8

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2017

III.12. Serbest Bölgelere İhracat %8,9 Azaldı

Serbest Bölgelere 2017 Ocak-Eylül döneminde %8,9 azalışla 52,9 milyon dolarlık hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirilmiştir. Bu düşüşle, serbest bölgelerin Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında payı %0,5 dir.

En fazla ihracat yapılan serbest bölge, Avrupa Serbest Bölge'dir. 2017 Ocak-Eylül döneminde Avrupa Serbest Bölge'ye 24,6 milyon dolarlık hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılmıştır. İhracat 2016 Ocak-Eylül döneminde %0,9 oranında azalmıştır. Trakya Serbest Bölge'ye %1,1 düşüşle 15,5 milyon dolarlık hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılırken, Mersin Serbest Bölge'ye %56,1 azalışla 3,6 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir.

Serbest Bölgelere Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2016 - 2017 Ocak - Eylül					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
	2016 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	2017 Ocak - Eylül 1000 \$	Toplam Konf.'da Pay %	Değişim %
Avrupa Serbest Bölge	24.834	0,19	24.607	0,19	-0,9
Trakya Serbest Bölge	15.658	0,12	15.488	0,12	-1,1
Mersin Serbest Bölge	8.310	0,06	3.649	0,03	-56,1
İst.Deri Serb.Bölge	307	0,00	2.713	0,02	782,5
Adana Yumurt.Ser.Böl	3.096	0,02	1.637	0,01	-47,1
Ege Serbest Bölge	1.338	0,01	1.453	0,01	8,6
Bursa Serbest Bölge	1.987	0,02	1.182	0,01	-40,5
Serbest Bölgeler Toplamı	58.137	0,5	52.938	0,5	-8,9
Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatı	12.881.515	100	12.649.363	100	-1,8

Kaynak: e-Birlik Sistemi / Ekim 2017

Hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatı yapılan diğer serbest bölgeler, %782,5 artışla 2,7 milyon dolarlık ihracat yapılan İstanbul Deri Serbest Bölgesi, %47,1 düşüşle 1,6 milyon dolarlık ihracat yapılan Adana Yumurtalık Serbest Bölge, %8,6 artışla 1,5 milyon dolarlık ihracat yapılan Ege Serbest Bölge ve %40,5 düşüşle 1,2 milyon dolarlık ihracat yapılan Bursa Serbest Bölge olarak sıralanmaktadır.

IV. ÜRÜN GRUPLARI BAZINDA HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI

Örme konfeksiyon mamulleri, dokuma konfeksiyon mamulleri ve diğer hazır eşyalar, hazırgiyim ve konfeksiyon sektörünün üç temel ürün grubudur ve sektörel ihracat performansı değerlendirilirken bu üç temel ürün grubunu dikkate almak gerekmektedir. Söz konusu üç temel ürün grubunun Türkiye toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatındaki payları ve dolayısıyla ağırlıkları farklıdır.

Türkiye'nin hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatında ağırlıklı ürün grubu örme konfeksiyon mamulleridir. 2017 Ocak-Eylül döneminde örme konfeksiyon mamullerinin toplam hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %51,7, dokuma konfeksiyon mamullerinin payı %35,6 ve hazır eşyaların payı %11,3 olmuştur.

2017 Ocak-Eylül döneminde hazır giyim ve konfeksiyonun üç temel ürün grubunda da birinde artış diğer ikisinin ihracatında azalışlar olmuştur. Bu dönemde, %2,5 oranında azalışla 6,5 milyar dolar değerinde örme konfeksiyon mamulü ihraç edilirken, dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatı %2,1 oranında azalarak 4,5 milyara gerilemiş, hazır eşya ihracatı ise %1,5 artışla 1,5 milyar dolar olmuştur. 2016 yılını örme konfeksiyon mamulleri ihracatında %0,7 azalışla, dokuma konfeksiyon mamulleri %0,5 oranında artışla ve hazır eşya ihracatı %3 artışla kapatmışken, 2017 yılının ilk dokuz ayında örme giyim mamulleri %2,5 azalış, dokuma giyim mamulleri %2,1 azalış, ev tekstili mamullerinin de yer aldığı hazır eşya ürün grubu ise %1,5 artış gerçekleştirmiştir.

Temel ürün grupları itibarıyla hazır giyim ve konfeksiyon ihracatına ilişkin veriler, aşağıdaki tablodan izlenebilir.

Temel Ürün Grupları İtibarıyla Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatı					
2016 - 2017 Ocak - Eylül					
<i>Birim: 1000 \$</i>					
Fasıl	Ürün Grupları	2016 Ocak-Eylül	2017 Ocak- Eylül	Değişim %	Pay %
61	Örme Giyim Eşyaları ve Aksesuarlar	6.706.130	6.541.793	- 2,5	51,7
62	Dokuma Giyim Eşyaları ve Aksesuarlar	4.598.301	4.500.046	- 2,1	35,6
63	Diğer Hazır Eşyalar ve Ev Tekstilleri	1.451.379	1.472.713	1,5	11,3

Kaynak: İhracatçı Birlik Kayıtları

IV.1 Örme Konfeksiyon İhracatında %2,5'lik Düşüş Var

2017 Ocak-Eylül döneminde örme konfeksiyon mamullerinin ihracatı 2016'nın eş dönemine kıyasla %2,5 oranında azalarak 6,5 milyar dolara gerilemiştir.

Türkiye'den en fazla örme konfeksiyon ihracatı yapılan ülkeler %0,05 artış ile 1,4 milyar dolarlık ihracat yapılan Almanya, %7,3 azalışla 923,7 milyon dolarlık ihracat yapılan İngiltere, %9,6 artışla 621,7 milyon dolarlık ihracat yapılan İspanya, %4,7 azalışla 324,5 milyon dolarlık ihracat yapılan Fransa ve %11,2'lik artışla 324 milyon dolarlık ihracat yapılan Hollanda olarak sıralanmaktadır. Türkiye'nin örme konfeksiyon ihracatının %22,1'i Almanya'ya, %14,1'i İngiltere'ye, %9,5'u İspanya'ya, %5'i Fransa'ya ve %5'i Hollanda'ya yapılmaktadır.

En fazla örme konfeksiyon mamulü ihraç edilen ülkeler, dönemsel değişimler ve paylar aşağıdaki tablodan görülebilir.

En Fazla Örme Konfeksiyon İhraç Edilen Ülkeler				
2016 - 2017 Ocak - Eylül				
<i>Birim: ABD \$</i>				
Ülkeler	2016 Ocak-Eylül	2017 Ocak-Eylül	Değişim %	Pay %
Almanya	1.442.504.462	1.443.180.346	0,05	22,1
İngiltere	996.363.285	923.695.655	-7,3	14,1
İspanya	567.177.732	621.667.547	9,6	9,5
Fransa	340.496.303	324.548.386	-4,7	5,0
Hollanda	291.367.994	323.999.244	11,2	5,0
Irak	205.027.673	313.308.084	52,8	4,8
İtalya	255.818.380	214.080.803	-16,3	3,3
Polonya	272.395.965	183.625.849	-32,6	2,8
Belçika	171.735.718	157.234.068	-8,4	2,4
Danimarka	160.652.159	135.285.384	-15,8	2,1
ABD	109.310.836	112.624.853	3,0	1,7
Macaristan	7.589.253	110.502.344	1.356,0	1,7
İsveç	121.078.617	110.237.413	-9,0	1,7
Bulgaristan	107.795.858	102.041.615	-5,3	1,6
Ukrayna	135.353.086	101.351.112	-25,1	1,5
Suudi Arabistan	109.514.368	88.340.936	-19,3	1,4
Kırgızistan	62.252.731	83.159.777	33,6	1,3
İsrail	61.847.191	74.023.484	19,7	1,1
Rusya	34.719.260	60.585.518	74,5	0,9
Cezayir	55.335.413	55.886.891	1,0	0,9
İlk 20 Ülkenin Toplamı	5.508.336.284	5.539.379.309	0,6	84,7
Türkiye Toplam Örme Konfeksiyon İhracatı	6.706.129.715	6.541.792.656	-2,5	100,0
20 Ülkenin Payı %	82	85		
<i>Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ekim 2017</i>				

En fazla örme konfeksiyon ihraç edilen ilk 20 ülkenin 10'una ihracat artarken, diğer 10 ülkeye ihracat azalmıştır. İhracatın yüksek oranlı arttığı ülkeler %1,356 artışla 110,5 milyon dolarlık ihracat yapılan Macaristan, %74,5 artışla 60,6 milyon dolarlık ihracat yapılan Rusya, %52,8 artış ve 313,3 milyon dolarlık ihracat yapılan Irak ve %33,6 artış ve 83,2 milyon dolarlık ihracat yapılan Kırgızistan'tır.

Öte yandan, örme konfeksiyon ihracatında oransal olarak en fazla düşüş Polonya pazarında görülmüş, bu pazara yapılan örme konfeksiyon ihracatı 2016 Ocak-Eylül dönemine kıyasla 2017 Ocak-Eylül döneminde %32,6 oranında azalarak 272,4 milyon dolardan 183,6 milyon dolara gerilemiştir.

2017 Ocak-Eylül döneminde örme konfeksiyon mamulleri ihracatına temel ürün grupları itibarıyla bakıldığında, en fazla ihraç edilen ürünlerin başında 61 09 GTİP başlıklı t-shirt, atlet ve benzeri giysilerin geldiği görülmektedir. 2017 Ocak-Eylül döneminde 61 09 GTİP başlıklı t-shirt, atlet ve benzeri giysilerin ihracatı %2,3 oranında azalmış ve ihracat dolar bazında 2,3 milyar dolara gerilemiştir.

%6,6 artış ve 1,1 milyar dolarlık ihracat rakamı ile 61 10 GTİP başlıklı örme kazak, hırka, yelek ve benzeri giysiler, %4,5 oranında düşüş ve 898 milyon dolarlık ihracat rakamı ile 61 04 GTİP başlıklı kadın ve kız çocukları için takım, ceket, elbise, etek, pantolon, tulum, şort, %2,1 oranında azalış ve 759,5 milyon dolarlık ihracat rakamı ile 61 15 GTİP başlıklı şoset ve külotlu çoraplar diğer önde gelen ihraç ürünlerindedir.

Örme konfeksiyon mamullerinin on yedi ürün grubundan beşinde 2017 Ocak-Eylül döneminde 2016'nın eş dönemine kıyasla %3 ile %45,2 arasında değişen oranlarda artışlar, on iki ürün grubunda ise %0,1 ile %17,9 arasında değişen oranlarda düşüşler olmuştur.

2017 Ocak-Eylül döneminde ihracatı oransal olarak en fazla artan örme giysiler %45,2'lik artış oranı ile 445,9 milyon dolarlık ihracat yapılan 61 13 GTİP başlıklı 5903,5906 Ve 5907 Tarifeli Örme Mensucattan Mamül Giysiler olmuştur. Artış görülen diğer örme ürünler %6,6 artışla 1,1 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilen 6110 GTİP başlıklı kazak, hırka, yelek, v.b. ürünler, %3 artışla 132,7 GTİP kapsamında yer alan bebek giysileri, %12,4 artışla 70,5 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilen 61 12 GTİP başlıklı eşofman takımlar, kayak kıyafetleri ve yüzme kıyafetleri ile %7,8 artışla 2,5 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilen 61 16 GTİP başlıklı eldivenler olarak kaydedilmiştir.

En yüksek oranlı ihracat kaybı ise %17,9 ile 61 17 GTİP kapsamında yer alan diğer giyim aksesuarları ihracatında görülmüştür. 2017 yılının ilk dokuz aylık döneminde söz konusu ürünlerin ihracatı 48 milyon dolardan 39,4 milyon dolara gerilemiştir.

Temel Ürün Grupları İtibariyle				
Örme Konfeksiyon İhracatı				
2016 - 2017 Ocak - Eylül				
<i>Birim : ABD \$</i>				
GTİP Başlığı	Kapsam	2016 Ocak-Eylül	2017 Ocak-Eylül	Değişim %
6109	T-Shirt, Atlet Ve Benzerleri	2.360.276.510	2.305.631.506	-2,3
6110	Kazak, Hırka, Yelek Ve Benzerleri	1.065.721.187	1.135.577.754	6,6
6104	Kadın Ve Kız Çocuklar İçin Takım, Ceket, Elbise, Etek, Pantolon, Tulum, Şort	940.521.075	897.983.607	-4,5
6115	Şoset Ve Külötlü Çoraplar	775.419.807	759.472.281	-2,1
6106	Kadın Ve Kız Çocuklar İçin Bluz, Gömlek Ve Gömlek Bluzler	407.023.148	359.853.526	-11,6
6103	Erkek Ve Erkek Çocuklar İçin Takım, Ceket, Pantolon, Tulum Ve Şortlar	260.247.080	259.915.599	-0,1
6105	Erkek Ve Erkek Çocuklar İçin Gömlekler	198.614.958	188.036.359	-5,3
6108	Kadın Ve Kız Çocuklar İçin Külöt, Slip, Gecelik, Pijama, Sabahlık, Bornoz Ve Benzerleri	209.571.085	180.521.639	-13,9
6111	Bebek Giysileri Ve Giyim Aksesuarları	128.865.661	132.701.449	3,0
6107	Erkek Ve Erkek Çocuklar İçin Külöt, Slip, Pijama, Bornoz, Robdöşambr Ve Benzerleri	120.422.768	100.138.837	-16,8
6114	Örme Diğer Giysiler	83.662.249	71.263.975	-14,8
6112	Eşofman Takımlar, Kayak Kıyafetleri, Yüzme Kıyafetleri	62.684.295	70.455.008	12,4
6117	Diğer Giyim Aksesuarları	47.978.742	39.402.198	-17,9
6102	Kadın Ve Kız Çocuklar İçin Manto, Kaban, Rüzgarlık, Anorak Ve Benzerleri	23.605.580	20.053.647	-15,0
6101	Erkek Ve Erkek Çocuklar İçin Palto, Kaban, Anorak, Rüzgarlık Ve Benzerleri	18.918.551	17.870.342	-5,5
6116	Eldivenler	2.289.946	2.468.983	7,8
6113	5903, 5906 Ve 5907 Tarifeli Örme Mensucattan Mamül Giysiler	307.074	445.947	45,2

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ekim 2017

IV.2 En Fazla İhraç Edilen Örme Giysilerde Durum

2017 Ocak-Eylül döneminde de en fazla ihraç edilen örme giysiler 61 09 GTİP başlıklı örme t-shirt, atlet ve benzeri giysiler olmuştur. Bu ürünlerin ihracatı, 2016 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %2,3 oranında azalarak 2,3 milyar dolara gerilemiştir.

61 09 GTİP başlıklı örme t-shirt, atlet ve benzeri giysilerin 2017 Ocak-Eylül döneminde en fazla ihraç edildiği ülkeler Almanya, İngiltere, İspanya, Hollanda ve Fransa olarak sıralanmaktadır.

Almanya'ya ihracat 2017 Ocak-Eylül döneminde 2016 eş dönemine kıyasla %2,3 oranında azalarak 552,9 milyon dolara gerilerken, İngiltere'ye ihracat

%2,9 oranında azalarak 327,3 milyon dolara gerilemiştir. Diğer yandan, üçüncü büyük pazar İspanya'ya ihracat %28,2 oranında artarak 236,4 milyon dolara yükselmiş, dördüncü büyük pazar Hollanda'ya ihracat %11,6 oranında artarak 122,7 milyon dolar olarak kaydedilmiş, beşinci büyük pazar olan Fransa'ya ihracat ise %5,2 oranında azalarak 118,1 milyon dolar olmuştur.

En Fazla Örme T-shirt, Atlet ve Benzeri Giysi İhraç Edilen Ülkeler				
2016 - 2017 Ocak - Eylül				
<i>Birim: ABD \$</i>				
Ülkeler	2016 Ocak-Eylül	2017 Ocak-Eylül	Değişim %	Pay %
Almanya	565.815.047	552.909.845	-2,3	24,0
İngiltere	336.944.030	327.337.178	-2,9	14,2
İspanya	184.452.472	236.410.094	28,2	10,3
Hollanda	109.928.075	122.700.453	11,6	5,3
Fransa	124.664.686	118.139.432	-5,2	5,1
İtalya	85.656.041	72.326.553	-15,6	3,1
Polonya	87.676.674	69.558.962	-20,7	3,0
İrak	58.421.696	68.696.708	17,6	3,0
Belçika	84.057.265	66.997.675	-20,3	2,9
Danimarka	60.583.074	54.243.335	-10,5	2,4
ABD	35.285.632	37.311.153	5,7	1,6
Macaristan	2.765.679	37.076.553	1.240,6	1,6
Ukrayna	53.870.152	33.719.441	-37,4	1,5
İsveç	35.117.807	27.652.652	-21,3	1,2
Bulgaristan	35.959.170	26.819.467	-25,4	1,2
Suudi Arabistan	31.038.128	26.452.759	-14,8	1,1
Kırgızistan	17.394.035	26.351.040	51,5	1,1
İsrail	21.007.207	23.489.107	11,8	1,0
Çek Cumhuriyeti	15.186.564	21.235.633	39,8	0,9
Avusturya	24.399.580	19.905.439	-18,4	0,9
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.970.223.013	1.969.333.481	-0,05	85,4
Türkiye Toplam Örme T-shirt, Atlet ve Benzeri Giysi İhracatı	2.360.276.510	2.305.631.506	-2,3	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	83,5	85,4		
Türkiye Toplam Örme Konfeksiyon İhracatı	6.706.129.715	6.541.792.656	-2,5	
<i>Örme T-shirt, Atlet ve Benzeri Giysi İhracatının Örme Konfeksiyon İhracatındaki Payı %</i>	35,2	35,2		

Kaynak: eBiriklik Sistemi / Ekim 2017

Ürün grubunun en fazla ihraç edildiği yirmi ülke içerisinde sekiz ülkeye ihracat %5,7 ile %1.240,6 arasında değişen oranlarda artmış, diğer on iki ülkeye ise %2,3 ile %37,4 arasında değişen oranlarda azalmıştır. Bu yirmi ülke dikkate alındığında ihracatın en yüksek oranlı arttığı ülke %1.240,6 artış oranı ve 37,1 milyon dolar ihracat değeri ile Macaristan olmuştur. Bu ülkenin yanı sıra, %51,5

artış oranı ve 26,4 milyon dolar ihracat değeri ile Kırgızistan, %39,8 artış oranı ve 21,2 milyon dolar ihracat değeri ile Çek Cumhuriyeti, %28,2 artış ve 236,4 milyon dolar ihracat değeri ile İspanya yüksek oranlı artışların olduğu pazarlar olarak göze çarpmaktadır.

Diğer yandan, Ukrayna %37,4 düşüş ve 33,7 milyon dolarlık ihracat rakamı ile, Bulgaristan %25,4 düşüş ve 26,8 milyon dolarlık ihracat rakamı ile, İsveç %21,3 düşüş ve 27,6 milyon dolar ihracat rakamı ile ihracatın yüksek oranlı azaldığı ülkelerdir.

IV.3 Çorap İhracatında %2,1 Oranında Düşüş Var

Çorap sanayi Türk hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün önde gelen alt sektörlerinden biridir ve 2017 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 759,5 milyon dolarlık çorap ihraç edilmiş, ihracat 2016 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %2,1 oranında azalmıştır.

Çorap ihracatındaki azalış oransal olarak örme konfeksiyon ihracatındaki azalışa (%2,5) yakın olduğu için, bu önemli alt sektörde ilk dokuz ayda sektörel ihracata yakın bir performans gösterildiği söylenebilir.

2017 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla çorap ihraç edilen ülkeler İngiltere, Almanya, Fransa, Hollanda ve İspanya olarak sıralanmaktadır. İngiltere'ye ihracat 2016 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %7,6 oranında azalarak 170,8 milyon dolar olmuş, Almanya'ya ihracat %5,9 oranında azalarak 158,6 milyon dolara gerilemiştir. İngiltere'ye yapılan çorap ihracatının Türkiye toplam çorap ihracatı içinde payı %22,5 ve ikinci büyük pazar Almanya'nın Türkiye toplam çorap ihracatında payı %20,9'dur.

Üçüncü en fazla çorap ihraç edilen ülke Fransa'ya çorap ihracatı 2017 Ocak-Eylül döneminde %1,6 oranında azalarak 80,5 milyon dolara gerilemiştir. Dördüncü sırada Hollanda'ya ihracatta %16,8 oranında artışla 39,6 milyon dolara yükselmesi söz konusudur. Beşinci sırada İspanya'ya ihracat ise %1,3 oranında artarak 36,1 milyon dolar olarak kaydedilmiştir.

2017 Ocak-Eylül döneminde en fazla çorap ihraç edilen ilk yirmi ülkeden dokuzunda ihracat %1,3 ile %116,6 arasında değişen oranlarda artarken, diğer on bir ülkeye ihracat %1,6 ile %41,5 arasında değişen oranlarda düşmüştür.

İlk yirmi ülke içerisinde en yüksek oranlı artış %116,6 ve 6,7 milyon dolarlık ihracat ile Irak'ta söz konusu olurken, Finlandiya %85,8 artış ve 6,7 milyon dolarlık ihracat değeri ile ikinci en fazla artış görülen pazardır.

%41,5 düşüş görülen Polonya, çorap ihracatında en büyük performans kaybı görülen pazardır. Bu düşüş oranı neticesinde Polonya'ya gerçekleşen çorap ihracatı 17,6 milyon dolardan 10,3 milyon dolara inmiştir. Suudi Arabistan

%20,9 düşüş ve 5,9 milyon dolarlık ihracat değeri ile ikinci önemli kayba uğranılan pazardır.

En Fazla Çorap İhraç Edilen Ülkeler				
2016 - 2017 Ocak - Eylül				
<i>Birim: ABD \$</i>				
Ülkeler	2016 Ocak-Eylül	2017 Ocak-Eylül	Değişim %	Pay %
İngiltere	184.876.982	170.773.127	-7,6	22,5
Almanya	168.592.516	158.604.456	-5,9	20,9
Fransa	81.833.230	80.525.649	-1,6	10,6
Hollanda	33.949.579	39.645.104	16,8	5,2
İspanya	35.594.677	36.074.212	1,3	4,7
İtalya	27.817.641	26.601.340	-4,4	3,5
İsveç	20.934.393	25.551.512	22,1	3,4
Belçika	21.676.479	21.266.313	-1,9	2,8
Danimarka	11.775.101	11.213.329	-4,8	1,5
Polonya	17.610.168	10.310.667	-41,5	1,4
Slovakya	8.792.428	9.597.598	9,2	1,3
ABD	11.145.151	9.391.929	-15,7	1,2
İsviçre	10.293.554	8.697.483	-15,5	1,1
Bulgaristan	6.919.697	8.257.033	19,3	1,1
Birleşik Arap Emirlikleri	5.741.361	7.051.652	22,8	0,9
Irak	3.106.932	6.729.307	116,6	0,9
Finlandiya	3.589.353	6.669.624	85,8	0,9
Yunanistan	6.437.928	6.639.842	3,1	0,9
Avusturya	6.214.234	6.064.356	-2,4	0,8
Suudi Arabistan	7.485.445	5.919.063	-20,9	0,8
İlk 20 Ülkenin Toplamı	674.386.849	655.583.596	-2,8	86,3
Türkiye Toplam Çorap İhracatı	775.419.807	759.472.281	-2,1	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	<i>87,0</i>	<i>86,3</i>		
Türkiye Toplam Örme Konfeksiyon İhracatı	6.706.129.715	6.541.792.656	-2,5	
<i>Çorap İhracatının Örme Konfeksiyon İhracatındaki Payı %</i>	<i>11,6</i>	<i>11,6</i>		

Kaynak: eBirlik Sistemi / Ekim 2017

IV.4. Dokuma Konfeksiyon İhracatında %2,1 Düşüş Var

2017 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 4,5 milyar dolar değerinde dokuma konfeksiyon mamulü ihraç edilmiştir. Bu ürünlerin ihracatı 2016 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %2,1 oranında düşmüştür. Dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatındaki azalış (%2,1), oransal olarak genel hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki azalıştan (%1,8) daha fazladır. Diğer yandan, dokuma

konfeksiyon ihracatının toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %35,6'dır.

2017 Ocak-Eylül döneminde en fazla dokuma konfeksiyon ihraç edilen ilk yirmi ülke incelendiğinde, sırasıyla İspanya, Almanya, İngiltere, Hollanda ve Fransa'nın en büyük beş pazar olduğu görülmektedir.

En Fazla Dokuma Konfeksiyon İhraç Edilen Ülkeler				
2016 - 2017 Ocak - Eylül				
<i>Birim: ABD \$</i>				
Ülkeler	2016 Ocak-Eylül	2017 Ocak-Eylül	Değişim %	Pay %
İspanya	697.016.072	879.602.700	26,2	19,5
Almanya	617.874.838	626.311.342	1,4	13,9
İngiltere	467.283.186	448.167.712	-4,1	10,0
Hollanda	205.387.343	219.584.153	6,9	4,9
Fransa	194.289.271	181.817.132	-6,4	4,0
Irak	148.890.593	155.116.507	4,2	3,4
İsrail	144.941.378	148.897.247	2,7	3,3
Danimarka	148.684.835	137.226.017	-7,7	3,0
İtalya	140.452.372	127.909.406	-8,9	2,8
ABD	110.050.166	120.692.155	9,7	2,7
Polonya	197.565.614	118.685.074	-39,9	2,6
Suudi Arabistan	108.105.483	95.210.491	-11,9	2,1
Cezayir	82.156.803	74.537.131	-9,3	1,7
Rusya	48.309.452	69.354.568	43,6	1,5
Ukrayna	94.480.153	59.828.218	-36,7	1,3
İsveç	48.273.251	55.238.013	14,4	1,2
Ürdün	53.563.626	48.975.239	-8,6	1,1
Belçika	51.498.667	48.398.149	-6,0	1,1
Çek Cumhuriyeti	36.460.066	46.703.677	28,1	1,0
Birleşik Arap Emirlikleri	46.423.504	44.883.640	-3,3	1,0
İlk 20 Ülkenin Toplamı	3.641.706.673	3.707.138.571	1,8	
Türkiye Toplam Dokuma Konfeksiyon İhracatı	4.598.301.200	4.500.045.594	-2,1	100,0
20 Ülkenin Payı %	79	82		

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ekim 2017

En fazla ihracat yapılan ülkelerden, İspanya'ya dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatı dolar bazında %26,2 artışla 879,6 milyon dolar olurken, Almanya'ya ihracat %1,4 artışla 626,3 milyon dolar olmuştur. İspanya'nın Türkiye toplam dokuma konfeksiyon mamulleri ihracatında payı %19,5 ve Almanya'nın payı %13,9'dur. Üçüncü en fazla ihracat yapılan pazar İngiltere'ye ihracat 2017 Ocak-Eylül döneminde 2016'nın eş dönemine kıyasla %4,1 oranında azalarak 448,2 milyon dolara gerilerken, Hollanda'ya dokuma konfeksiyon ihracatı %6,9 oranında artarak 219,6 milyon dolar olmuştur. Türkiye'nin dokuma konfeksiyon ihracatı açısından beşinci büyük

pazar olan Fransa'ya ihracat 2017 Ocak-Eylül döneminde %6,4 oranında azalarak 181,8 milyon dolar olmuştur.

2017 Ocak-Eylül döneminde en fazla dokuma konfeksiyon ihraç edilen ilk 20 ülkenin dokuzuna yapılan ihracat %1,4 ile %43,6 arasında değişen oranlarda artarken, on bir ülkeye ihracatta %3,3 ile %39,9 arasında değişen oranlarda düşüşler olmuştur.

Oransal olarak dokuma konfeksiyon ihracatının en fazla arttığı ülke Rusya'dır. Bu ülkeye ihracat, 2016 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %43,6 oranında artışla 48,3 milyon dolardan 69,4 milyon dolara yükselmiştir. Dokuma konfeksiyon ihracatında yüksek artış kaydedilen diğer ülkeler, Çek Cumhuriyeti (%28,1 artış), İspanya (%26,2 artış) ve İsveç (%14,4 artış) olarak sayılabilir.

Diğer yandan, 2017 Ocak-Eylül döneminde ihracatta en yüksek oranlı düşüş kaydedilen ülke %39,9 düşüşle 118,7 milyon dolarlık ihracat yapılan Polonya olmuştur.

Dokuma konfeksiyon ihracatı ürün grupları bazında değerlendirildiğinde, 2017 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla ihraç edilen ürünlerin 1,9 milyar dolarlık ihracat düzeyi ile 62 04 GTİP başlıklı bayan takım, ceket, elbise, etek, pantolon vb. giysiler olduğu görülmektedir. Bu ürünlerin ihracatı, 2016 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %7,4 oranında artmıştır.

Bu ürünleri takiben, 1 milyon dolarlık ihracatı ile 62 03 GTİP başlıklı erkek ve erkek çocuklar için pantolon, ceket, takım vb., 564,2 milyon dolarlık ihracatı ile 62 06 GTİP başlıklı dokuma bayan bluz ve gömlekler ve 413,1 milyon dolarlık ihracat değeri ile 62 05 GTİP başlıklı dokuma erkek gömlekleri dokuma konfeksiyon ihracatında önde gelen ürün gruplarıdır.

2017 Ocak-Eylül döneminde oransal olarak ihracatı en fazla artan ürün grubu, ihracat değeri 8,7 milyon dolar olan giyim eşyasının hazır teferruatı, parçaları, aksesuarlarıdır. Söz konusu ürünlerin ihracatı 2017 yılının ilk dokuz ayında %13,3 artarak 8,8 milyon dolar olmuştur. Ayrıca 62 07 GTİP başlığı altında yer alan erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası ihracatında da %9,2 oranında artışa ulaşılmıştır. Bu artış oranı neticesinde söz konusu ürünlerin ihracatı 40,2 milyon dolara yükselmiştir. Bunun yanı sıra 62 04 GTİP kodlu kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs. ihracatında da %7,4 artış oranına ulaşılmış ve ihracat değeri 1,9 milyar dolar olmuştur.

Temel Ürün Grupları İtibariyle				
Dokuma Konfeksiyon İhracatı				
2016 - 2017 Ocak - Eylül				
Birim : ABD \$		2016	2017	
GTİP Başlığı	Kapsam	Ocak-Eylül	Ocak-Eylül	Değişim %
6204	Kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	1.778.018.703	1.908.960.745	7,4
6203	Erkek/erkek çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	1.151.868.754	1.034.961.523	-10,1
6206	Kadın/kız çocuk için gömlek, bluz, vs.	592.509.394	564.162.156	-4,8
6205	Erkek/erkek çocuk için gömlek	451.115.097	413.106.642	-8,4
6208	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası	146.258.360	150.290.162	2,8
6211	Kadın/kız çocuk için spor, kayak ve yüzme kıyafetleri vb giyim eşyası	105.368.936	89.033.559	-15,5
6214	Şal, eşarplar, fularlar, kaşkollar, peçe ve duvaklar vb eşya	76.524.943	65.356.994	-14,6
6202	Kadın/kız çocuk için dış giyim	70.481.723	60.786.716	-13,8
6209	Bebek için giyim eşyası ve aksesuar	72.477.040	58.508.851	-19,3
6201	Erkek/erkek çocuk için dış giyim	51.308.532	53.970.803	5,2
6207	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası	36.798.239	40.183.984	9,2
6212	Sütyen, korse, korse kemer, pantolon askısı, çorap bağı, jartiyer	35.654.799	38.196.725	7,1
6217	Giyim eşyasının hazır teferruatı, parçaları, aksesuarları	7.763.032	8.792.030	13,3
6210	Plastik, kauçuk sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyim eşyası	16.736.130	8.396.444	-49,8
6215	Boyun bağı, papyon kravat ve kravatlar	3.979.917	3.948.015	-0,8
6213	Mendil	929.297	852.774	-8,2
6216	Eldiven	508.303	537.472	5,7

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ekim 2017

Dokuma konfeksiyon ürünleri içerisinde 2017 Ocak-Eylül döneminde yedi ürün grubunda ihracat artarken on ürün grubunda ihracat azalmıştır. İhracat performansında düşüş görülen bu ürün gruplarından başlıcaları ise 62 10 GTİP başlığı altında yer alan plastik, kauçuk, sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyim eşyaları (-%49,8), 62 09 GTİP kapsamında yer alan bebek için giyim eşyası ve aksesuar (-%19,3) ve 62 11 GTİP başlığında yer alan kadın/kız çocuk için spor, kayak ve yüzme kıyafetleri vb dokuma giyim eşyaları (-%15,5) olarak tespit edilmiştir.

IV.5. En Fazla İhraç Edilen Dokuma Konfeksiyon Mamullerinde Durum

2017 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla ihraç edilen dokuma konfeksiyon mamulleri, 62 04 GTİP başlıklı bayan dokuma takım, ceket, elbise, etek, pantolon, tulum, şort ve benzeri giysiler olmuştur. Bu ürünlerin ihracatı 2016 Ocak-Eylül dönemine kıyasla %7,4 oranında artarak 1,9 milyar dolar olmuştur.

62 04 GTİP başlıklı bayan dokuma giysilerin en fazla ihraç edildiği ülkeler İspanya, Almanya, İngiltere, Hollanda ve Danimarka olarak sıralanmaktadır. 2017 Ocak-Eylül döneminde İspanya'ya ihracat %37,5 oranında artışla 424,5 milyon dolara yükselmiştir. İspanya'nın Türkiye toplam 62 04 GTİP başlıklı giysi ihracatındaki payı %22,2 düzeyindedir. Almanya'ya ihracat %1,7 oranında artışla 285,7 milyon dolara çıkarken, İngiltere'ye ihracat %2 oranında artarak 269,2 milyon dolar olmuştur.

Dördüncü büyük pazar Hollanda'ya ihracat %8,2 oranında artarak 103,2 milyon dolara yükselirken, beşinci büyük pazar Danimarka'ya ihracat ise %5,9 oranında artışla 71,3 milyon dolar olmuştur.

2017 Ocak- Eylül döneminde en fazla 62 04 GTİP başlıklı dokuma konfeksiyon mamulü ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on beşine ihracat %1,7 ile %55,2 arasında değişen oranlarda artarken, beş ülkeye ihracat %3,1 ile %19 arasında değişen oranlarda azalmıştır. En yüksek oranlı artış %55,2 ile ABD'ye görülürken, ihracat rakamı 30,4 milyondan 47,2 milyona yükselmiştir. Diğer yüksek artış görülen ülkeler %55 oranında artışla 18,8 milyon dolarlık ihracat ile Cezayir, %50 artışla 18,5 milyon dolarlık ihracat ile Çek Cumhuriyeti ve %49,2 artışla 22,7 milyon dolarlık ihracat ile Rusya'dır.

Suudi Arabistan ve Ürdün 62 04 GTİP başlıklı bayan giysilerin ihracatında yüksek oranlı düşüş görülen ülkelerdir. Suudi Arabistan'a bu ürün grubunda ihracat %19 oranında azalarak 50 milyondan 40,5 milyona gerilerken, Ürdün'e ihracat %8,9 düşüşle 19 milyona inmiştir.

En Fazla Dokuma Bayan Takım, Ceket, Elbise, Pantolon ve Benzeri Giysi İhrac Edilen Ülkeler				
2016 - 2017 Ocak - Eylül				
<i>Birim: ABD \$</i>				
Ülkeler	2016 Ocak-Eylül	2017 Ocak-Eylül	Değişim %	Pay %
İspanya	308.804.229	424.472.965	37,5	22,2
Almanya	280.753.797	285.665.062	1,7	15,0
İngiltere	263.933.635	269.212.874	2,0	14,1
Hollanda	95.347.985	103.192.717	8,2	5,4
Danimarka	67.396.469	71.345.339	5,9	3,7
Fransa	68.864.410	65.304.405	-5,2	3,4
İsrail	60.786.920	64.602.619	6,3	3,4
İtalya	55.856.077	61.054.549	9,3	3,2
ABD	30.386.379	47.160.732	55,2	2,5
Suudi Arabistan	50.095.351	40.555.215	-19,0	2,1
Polonya	38.106.334	35.463.815	-6,9	1,9
Irak	29.757.419	30.636.641	3,0	1,6
İsveç	25.599.174	28.860.038	12,7	1,5
Rusya	15.201.785	22.678.562	49,2	1,2
Birleşik Arap Emirlikleri	20.700.720	20.060.537	-3,1	1,1
Belçika	16.708.485	19.608.435	17,4	1,0
Ürdün	20.863.392	19.015.268	-8,9	1,0
Cezayir	12.124.456	18.788.175	55,0	1,0
Çek Cumhuriyeti	12.306.441	18.463.572	50,0	1,0
Lübnan	11.043.008	13.464.280	21,9	0,7
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.484.636.469	1.659.605.801	11,8	86,9
Türkiye Toplam Dokuma Bayan Takım, Ceket, Elbise, Pantolon ve Benzeri Giysi İhracatı	1.778.018.703	1.908.960.745	7,4	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	83,5	86,9		
Türkiye Toplam Dokuma Konfeksiyon İhracatı	4.598.301.200	4.500.045.594	-2,1	
<i>Toplam Dokuma Bayan Takım, Ceket, Elbise, Pantolon ve Benzeri Giysi İhracatının Dokuma Konfeksiyon İhracatındaki Payı %</i>	38,7	42,4		

Kaynak: eBirlik Sistemi / Ekim 2017

IV.6. Denim Giysi İhracatında %4,5 Artış

Denim giysiler, Türkiye'de dokuma konfeksiyon sanayinin önemli üretim dallarından biridir ve bu ürün grubu Türkiye'nin dokuma konfeksiyon ihracatından %25-30 arasında önemli bir pay almaktadır.

2017 Ocak-Eylül döneminde sektörel ihracattaki küçülmeye rağmen denim giysi ihracatında da belli bir oranda artış olmuştur. Bu çerçevede 2017 yılının

ilk dokuz aylık döneminde Türkiye'den 1,3 milyar dolarlık denim giysi ihracatı yapılmış, ihracat 2016'nın aynı dönemine kıyasla %4,5 oranında artmıştır. Dokuma konfeksiyon ihracatı içerisinde denim giysilerin payı da %28,1 oranında olmuştur.

2017 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla denim giysi ihraç edilen ülkeler, %24,3 oranında artışla 260,4 milyon dolarlık ihracat yapılan İspanya, %2,1 oranında artışla 224,5 milyon dolarlık ihracat yapılan Almanya ile %8,7 oranında artışla 194,1 milyon dolarlık ihracat yapılan İngiltere olarak sıralanmaktadır.

Türkiye'den en fazla denim giysi ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on ikisinde %2,1 ile %2.810,7 arasında değişen oranlarda artışlara ulaşılırken, sekiz ülkede %3,3 ile %46,9 arasında değişen oranlarda düşüşler olmuştur.

En Fazla Denim Giysi İhraç Edilen Ülkeler				
2016 - 2017 Ocak - Eylül				
<i>Birim: ABD \$</i>				
Ülkeler	2016 Ocak-Eylül	2017 Ocak-Eylül	Değişim %	Pay %
İspanya	209.517.223	260.442.653	24,3	20,6
Almanya	219.866.734	224.500.194	2,1	17,8
İngiltere	178.564.122	194.117.203	8,7	15,3
Hollanda	95.219.225	113.648.949	19,4	9,0
Danimarka	88.456.956	75.712.559	-14,4	6,0
İtalya	48.530.969	46.918.367	-3,3	3,7
Fransa	42.930.471	44.102.653	2,7	3,5
ABD	29.559.413	32.367.827	9,5	2,6
Çek Cumhuriyeti	27.698.236	32.195.537	16,2	2,5
İsveç	20.262.367	24.074.453	18,8	1,9
Rusya	14.843.975	21.453.133	44,5	1,7
Ukrayna	19.857.774	14.997.197	-24,5	1,2
Polonya	27.575.974	14.631.084	-46,9	1,2
Belçika	18.700.512	13.870.392	-25,8	1,1
Cezayir	14.757.241	12.326.854	-16,5	1,0
İsrail	10.798.737	11.716.768	8,5	0,9
Hırvatistan	9.850.548	7.247.104	-26,4	0,6
Kanada	7.639.322	6.783.961	-11,2	0,5
Suudi Arabistan	4.722.128	6.209.767	31,5	0,5
Macaristan	207.955	6.053.014	2.810,7	0,5
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.089.559.883	1.163.369.668	6,8	92,0
Türkiye Toplam Denim Giysi İhracatı	1.210.481.182	1.264.630.536	4,5	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	<i>90,0</i>	<i>92,0</i>		
Türkiye Toplam Dokuma Konfeksiyon İhracatı	4.598.301.200	4.500.045.594	-2,1	
<i>Denim Giysi İhracatının Dokuma Konfeksiyon İhracatındaki Payı %</i>	<i>26,3</i>	<i>28,1</i>		

Kaynak: eBirlik Sistemi / Ekim 2017

İlk yirmi ülke içerisinde denim giysi ihracatının en yüksek oranlı arttığı ülke %2.810,7 oranında artışla 6 milyon dolarlık ihracat yapılan Macaristan'dır. %44,5 oranında artışla 21,5 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilen Rusya oldukça yüksek oranlı ihracat artışına ulaşılan bir diğer ülkedir. Ayrıca %31,5 artışa ulaşılan Suudi Arabistan ve %24,3 artış görülen İspanya denim giysi ihracatında yüksek artış elde edilen diğer ülkeler olarak sıralanmaktadır.

Denim giysi ihracatının yüksek oranlı azaldığı ülkeler, %46,9 oranında düşüşle 14,6 milyon dolarlık ihracat yapılan Polonya ile %26,4 oranda düşüşle 7,2 milyon dolarlık ihracat yapılan Hırvatistan'dır.

IV.7 İç Giyim ve Yatak Kıyafetlerinde İhracat Durumu

İç giyim ve yatak kıyafetleri, hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün oldukça gelişmiş alt sektörlerinden biridir. 2017 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den 509,3 milyon dolar değerinde dokuma ve örme, bay ve bayan külot, slip, sutyen, pijama, gecelik, sabahlık, bornoz, robdöşambr gibi iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilmiştir. İhracat, 2016 yılının aynı dönemine kıyasla %7,2 oranında azalmıştır.

İç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının toplam dokuma ve örme konfeksiyon ihracatındaki payı %4,6'dır.

2017 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilen ülkeler Almanya, Irak, İngiltere, Fransa ve ABD olarak sıralanmaktadır. Almanya'ya %0,05 azalışla 64,8 milyon dolar değerinde iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilirken, Irak'a %27,6 artışla 53,6 milyon dolarlık, İngiltere'ye %5,6 düşüşle 34,7 milyon dolarlık, Fransa'ya %2,8 artışla 26,1 milyon dolarlık ve ABD'ye %22,9 oranında artışla 24,6 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır.

Almanya'nın Türkiye toplam iç giyim ve yatak kıyafeti ihracatında payı %12,7, Irak'ın payı %10,5, İngiltere'nin payı %6,8, Fransa'nın payı %5,1 ve ABD'nin payı %4,8'dir.

En fazla iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on birinde ihracat %2,8 ile %652,1 arasında değişen oranlarda artarken, dokuz ülkeye ihracat %0,05 ile %69,1 arasında değişen oranlarda azalmıştır.

En Fazla İç Giysi ve Yatak Kıyafeti İhraç Edilen Ülkeler				
2016 - 2017 Ocak - Eylül				
<i>Birim: ABD \$</i>				
Ülkeler	2016 Ocak-Eylül	2017 Ocak-Eylül	Değişim %	Pay %
Almanya	64.828.222	64.796.478	-0,05	12,7
Irak	41.981.040	53.587.601	27,6	10,5
İngiltere	36.715.874	34.674.821	-5,6	6,8
Fransa	25.422.762	26.127.117	2,8	5,1
ABD	20.005.509	24.584.299	22,9	4,8
Cezayir	25.487.846	21.269.896	-16,5	4,2
Hollanda	17.072.668	19.091.668	11,8	3,7
Suudi Arabistan	16.059.039	16.751.115	4,3	3,3
Polonya	32.121.089	15.620.637	-51,4	3,1
İtalya	13.637.868	14.694.232	7,7	2,9
İsrail	11.323.789	13.171.020	16,3	2,6
Kırgızistan	8.203.510	12.948.774	57,8	2,5
Bulgaristan	16.467.920	11.106.292	-32,6	2,2
Macaristan	1.308.943	9.844.638	652,1	1,9
Ukrayna	21.115.245	9.689.885	-54,1	1,9
İspanya	9.771.409	9.580.905	-1,9	1,9
Libya	12.084.881	9.520.379	-21,2	1,9
İran	29.034.496	8.960.932	-69,1	1,8
İsveç	5.411.997	8.891.203	64,3	1,7
Avusturya	7.045.200	7.948.532	12,8	1,6
İlk 20 Ülkenin Toplamı	415.099.306	392.860.426	-5,4	77,1
Türkiye Toplam İç Giysi ve Yatak Kıyafeti İhracatı	548.705.251	509.331.346	-7,2	100,0
<i>20 Ülkenin Payı %</i>	<i>75,7</i>	<i>77,1</i>		
Türkiye Toplam Örme ve Dokuma Konfeksiyon İhracatı	11.304.430.915	11.041.838.250	-2,3	
<i>Toplam İç Giysi ve Yatak Kıyafeti İhracatının Örme ve Dokuma Konfeksiyon İhracatındaki Payı %</i>	<i>4,9</i>	<i>4,6</i>		

Kaynak: eBiriklik Sistemi / Ekim 2017

İç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının 2017 Ocak-Eylül döneminde en yüksek oranlı arttığı ülke, Macaristan olmuştur. Macaristan'a %652,1 artışla yılın ilk dokuz ayında 9,8 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. %64,3 ihracat artışı görülen İsveç ile %57,8 artışa ulaşılan Kırgızistan, %27,6 artış kaydedilen Irak iç giyim ve yatak kıyafetleri ihracatının yüksek oranlı arttığı diğer ülkelerdir. Ayrıca ABD'ye ihracatta %22,9 artış elde edilirken, İsrail'e ihracatta da %16,3'lük artış gerçekleşmiştir.

2017 Ocak-Eylül döneminde iç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının en yüksek oranlı azaldığı ülke Ukrayna olmuştur. Ukrayna'ya %54,1 düşüşle 9,7 milyon dolar değerinde iç giyim ve yatak kıyafeti ihraç edilmiştir. %51,4 düşüşle 15,6 milyon dolarlık ihracat yapılan Polonya ilk yirmi büyük pazar içinde iç giyim ve yatak kıyafeti ihracatının azaldığı diğer önemli pazar olmuştur.

IV.8 Diğer Hazır Eşya İhracatında Artış Oranı: %1,5

Ev tekstili mamullerinin de ağırlıklı olarak içerisinde yer aldığı diğer hazır eşyaların ihracatı 2017 Ocak-Eylül döneminde %1,5 oranında artarak 1,5 milyar dolar olmuştur. Türkiye genelinde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının %1,8 oranında azaldığı, örme konfeksiyon ihracatının %2,5 oranında ve dokuma hazır giyim ihracatının %2,1 oranında azaldığı dikkate alındığında, diğer hazır eşya ihracatında daha yüksek bir performans gösterildiği anlaşılmaktadır.

2017 Ocak-Eylül döneminde en fazla hazır eşya ihraç edilen ülkeler Almanya, ABD, Fransa, Hollanda ve İtalya olarak sıralanmaktadır. 2016 Ocak-Eylül dönemine kıyasla Almanya'ya hazır eşya ihracatı %4,9 oranında düşüşle 318,2 milyon dolara gerilerken, ABD'ye ihracat %2 oranında artarak 191 milyon dolar olmuştur. Almanya'nın toplam hazır eşya ihracatında payı %21,6 ve ABD'nin payı %13 düzeyindedir. Üçüncü sıradaki Fransa'ya ihracat %1,3 oranında artarak 111,1 milyon dolara ulaşırken, dördüncü sıradaki Hollanda'ya ihracat %13,4'lük düşüşle 78,9 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. %8,4'lük azalış ve 68,7 milyon dolar ile İtalya beşinci en fazla hazır eşya ihraç edilen ülkedir.

2017 Ocak-Eylül döneminde en fazla hazır eşya ihraç edilen ilk yirmi ülkeden on birine ihracat %1,3 ile %68,4 arasında değişen oranlarda artarken, dokuz ülkede %2,6 ile %13,4 oranında düşüşler olmuştur.

2017 Ocak-Eylül döneminde Türkiye'den en fazla hazır eşya ihraç edilen ülkeler arasında en yüksek ihracat artışına ulaşılan ülke %68,4 artışla Bulgaristan olmuştur. Bu artış oranı ile Bulgaristan'a hazır eşya ihracatı 20 milyon dolardan 33,7 milyon dolara yükselmiştir. Bir diğer yüksek ihracat artışına %49,4 ile Suriye'ye ihracatta ulaşılmıştır. Suriye'ye hazır eşya ihracatı 16 milyon dolara yükselmiştir. Ayrıca Suudi Arabistan'a yönelik hazır eşya ihracatı da %33,9 oranında artmıştır.

İlk yirmi ülke içinde ihracatın en yüksek oranlı azaldığı ülke Hollanda'dır. Hollanda pazarında 2017 ilk dokuz aylık dönemde %13,4'lük kayba uğranılmış ve ihracat rakamı 78,9 milyon dolara düşmüştür.

En Fazla Hazır Eşya İhraç Edilen Ülkeler
2016 - 2017 Ocak - Eylül

Birim: ABD \$

Ülkeler	2016 Ocak-Eylül	2017 Ocak-Eylül	Değişim %	Pay %
Almanya	334.705.625	318.234.906	-4,9	21,6
ABD	187.311.893	190.979.191	2,0	13,0
Fransa	109.620.347	111.083.288	1,3	7,5
Hollanda	91.143.388	78.919.023	-13,4	5,4
İtalya	74.968.069	68.700.988	-8,4	4,7
İngiltere	64.803.252	63.107.538	-2,6	4,3
Suudi Arabistan	29.119.628	38.990.859	33,9	2,6
İspanya	31.685.169	36.470.784	15,1	2,5
İrak	36.430.753	34.376.237	-5,6	2,3
Bulgaristan	20.019.287	33.718.409	68,4	2,3
Avusturya	27.951.634	33.341.468	19,3	2,3
Polonya	23.491.993	28.835.402	22,7	2,0
İsrail	27.921.177	26.476.220	-5,2	1,8
İsviçre	23.985.209	22.464.041	-6,3	1,5
Yunanistan	17.728.470	19.944.765	12,5	1,4
Cezayir	17.422.147	17.704.771	1,6	1,2
Belçika	14.299.351	16.193.251	13,2	1,1
Suriye	10.707.956	15.999.304	49,4	1,1
Romanya	16.408.685	15.643.427	-4,7	1,1
Finlandiya	15.497.773	14.943.372	-3,6	1,0
İlk 20 Ülkenin Toplamı	1.175.221.806	1.186.127.246	0,9	80,5
Türkiye Toplam Hazır Eşya İhracatı	1.451.378.929	1.472.713.294	1,5	100,0
20 Ülkenin Payı %	81	81		

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ekim 2017

Türkiye'nin diğer hazır eşya ihracatına temel ürün grupları itibarıyla bakıldığında, 63 02 GTİP başlıklı yatak çarşafı, masa örtüleri ile tuvalet ve mutfak bezleri, en fazla ihraç edilen hazır eşyalar olarak görülmektedir. Bu ürün grubunda ihracat, 2017 Ocak-Eylül döneminde %0,8 oranında düşüşle 899 milyon dolar olmuştur.

63 02 GTİP başlıklı ev tekstili mamullerini takiben, %3,5 artışla 246,5 milyon dolarlık ihracat yapılan 63 05 GTİP başlıklı ambalaj için torba ve çuvalar, %11,2 artışla 97,9 milyon dolarlık ihracat yapılan 63 04 GTİP başlıklı diğer mefruşat eşyası ve %0,6 düşüşle 83 milyon dolarlık ihracat yapılan 63 03 GTİP başlıklı perdeler ve iç storlar diğer hazır eşya ihracatında önde gelen ürün gruplarıdır.

Hazır eşyalar içerisinde 2017 Ocak-Eylül döneminde on ürün grubundan altısında %3,5 ile %106,6 arasında değişen oranlarda artış olurken, dördünde %0,6 ile %18,5 arasında değişen oranlarda düşüşler kaydedilmiştir.

2017 Ocak-Eylül döneminde ihracatı en yüksek oranda artan ürün grupları %106,6 artışla 1,9 milyon dolarlık ihracatı gerçekleşen 63 09 GTİP kapsamında yer alan kullanılmış giyim eşyası ve kullanılmış diğer eşyalardır. Ayrıca %18,2 artış ile 36 milyon dolarlık ihracat yapılan 63 01 GTİP kapsamındaki battaniyeler ve diz battaniyeleri ile %17,5 artış ile 71,8 milyon dolarlık ihracatı gerçekleştirilen 63 07 GTİP kapsamında diğer hazır eşyalar ihracatında yüksek artışlar kaydedilmiştir.

İhracatında en yüksek düşüş görülen ürünler 63 10 GTİP kapsamındaki kullanılmış veya yeni paçavralar, sicim ip, v.b. olmuştur. Söz konusu ürünlerin ihracatı %18,5 oranında azalarak 5,6 milyona dolara gerilemiştir.

Temel Ürün Grupları İtibariyle				
Diğer Hazır Eşya İhracatı				
2016 - 2017 Ocak - Eylül				
<i>Birim : ABD \$</i>				
GTİP Başlığı	Kapsam	2016 Ocak-Eylül	2017 Ocak-Eylül	Değişim %
6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet, mutfak bezleri	906.636.703	899.038.130	-0,8
6305	Eşya ambalajında kullanılan torba ve çuval	238.107.018	246.471.526	3,5
6304	Diğer mefruşat eşyası (94.04 pozisyonundakiler hariç)	88.025.487	97.850.651	11,2
6303	Perdeler ve iç storlar, perde ve yatak farbalalan	83.454.152	82.956.691	-0,6
6307	Diğer hazır eşya (Elbise patronları dahil)	61.113.629	71.809.567	17,5
6301	Battaniyeler, diz battaniyeleri	30.415.602	35.951.336	18,2
6306	Vagon ve mavna örtüleri, yelkenler, dış storlar, tente, çadır vb	32.909.699	28.436.193	-13,6
6310	Paçavra, sicim, halat, ip; bunlardan kullanılmış eşya	6.858.035	5.591.471	-18,5
6308	Kilim, halı, masa örtüsü vb. için mensucat ve iplik takımı	2.923.893	2.676.475	-8,5
6309	Kullanılmış giyim eşyası ve kullanılmış diğer eşya	934.711	1.931.253	106,6

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / Ekim 2017

V. KAPASİTE KULLANIM ORANI

Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörünün 2017 Ocak-Eylül döneminde gösterdiği ihracat performansı değerlendirilirken, kapasite kullanım oranı konusundaki gelişmelerin de dikkate alınmasında fayda görülmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (TCMB) tarafından açıklanan son "İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı" tablosundaki bilgilere göre, 2016 yılının Eylül ayında %78,1 olan imalat sanayii kapasite kullanım oranı, 2017 yılının Eylül ayı itibarıyla %79'a yükselmiştir.

Hazırgiyim ve konfeksiyon sanayiinde 2016 Eylül ayında %78,5 olan kapasite kullanım oranı, 2017 yılının Eylül ayında %81,1'e yükselmiştir. Sektörel kapasite kullanım oranı 2016 Haziran ayına göre %3,4 oranında artmış bulunmaktadır.

Tekstil ve Konfeksiyon Sektörlerinde Kapasite Kullanım Oranı						
Yıllar	İmalat Sanayiinde Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %	Tekstil Ürünleri İmalatında Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %	Giyim Eşyası İmalatında Kapasite Kullanım Oranı %	Yıllık Değişim %
2000	75,9		79,4		82,7	
2001	70,9	-6,6	76,2	-4,0	79,0	-4,5
2002	75,4	6,3	82,5	8,3	84,1	6,5
2003	78,3	3,8	81,0	-1,8	84,7	0,7
2004	81,2	3,7	80,4	-0,7	83,5	-1,4
2005	80,3	-1,1	80,8	0,5	81,7	-2,2
2006	81,0	0,9	80,6	-0,2	82,5	1,0
2007	81,8	1,0	81,5	1,1	83,6	1,3
2008	78,1	-4,5	75,7	-7,1	80,2	-4,1
2009	65,0	-16,8	67,5	-10,8	67,3	-16,1
2010	75,6	16,3	80,1	18,7	78	15,9
2011	75,4	-0,3	76,6	-4,4	76,4	-2,1
2012	74,2	-1,6	78,0	1,8	77,8	1,8
2013	74,6	0,5	79,3	1,7	77,4	-0,5
2014	74,4	-0,3	80,0	0,9	77,8	0,5
2015	74,7	0,4	76,5	-4,4	76,6	-1,5
2016	75,6	1,2	77,4	1,2	76	-0,8
2016 Eylül	78,1		78,0		78,5	
2017 Eylül	79	1,2	80,5	3,2	81,1	3,4

Kaynak: TCMB / İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı - Ekim 2017

Hazırgiyim ve konfeksiyon sanayiinin hammadde ihtiyacını karşılayan tekstil sektörünün kapasite kullanım oranı ise 2017 yılının Eylül ayında %80,5 olmuştur. Tekstil sektörünün 2016 Eylül ayındaki kapasite kullanım oranı %78

idi. Buradan tekstil sektörünün kapasite kullanım oranının, 2017 yılının Eylül ayında 2016 yılının aynı ayına kıyasla %3,2 oranında arttığı ortaya çıkmaktadır.

Yılın dokuzuncu ayında hazır giyim ve konfeksiyon sektöründe kapasite kullanım oranı artışı %3,4 olup bu oran %1,2 artış oranı kaydedilen imalat sanayiinden hem de %3,2 artış kaydedilen tekstil sektöründen yüksek olmuştur.

VI. PERFORMANSA ETKİ EDEN FAKTÖRLER

Euro/Dolar Paritesi'nin Etkileri

2017 Ocak – Eylül Dönemi

2017 yılı Ocak-Eylül döneminde yapılan 12,65 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının 9,04 milyar dolarla %71,4'ü ihracatın Euro üzerinden gerçekleştirildiği AB-28 ülkelerine yapılmıştır.

2016 yılının Ocak-Eylül döneminde 1 Euro ortalama 1,1158 ABD Dolarına eşit iken, 2017 yılının Ocak-Eylül döneminde Euro'nun değeri ABD Dolarına karşı %0,29'luk düşüşle 1,1125 dolar düzeyine gerilemiştir.

Bu çerçevede, 9,04 milyar dolarlık Euro bölgesine yapılan ihracat, %0,29'luk pariteden kaynaklanan düşüşten arındırıldığında, 9,06 milyar dolarlık gerçek değere ulaşmakta ve bu durumda **2017 yılının Ocak-Eylül döneminde toplam ihracat tutarı 12,68 milyar dolar olup ihracatta %1,60'lık düşüş meydana gelmiş olmaktadır.**

EURO - DOLAR PARİTESİ			
	2016	2017	
Aylar	Çapraz Kur	Çapraz Kur	Değişim %
Ocak	1,0865	1,0615	-2,30
Şubat	1,1096	1,0649	-4,03
Mart	1,1089	1,0683	-3,66
Nisan	1,1336	1,0703	-5,58
Mayıs	1,1328	1,1034	-2,60
Haziran	1,1236	1,1221	-0,13
Temmuz	1,1061	1,1494	3,91
Ağustos	1,1208	1,1797	5,26
Eylül	1,1204	1,1932	6,50
Ekim	1,1040		-100,00
Kasım	1,0824		-100,00
Aralık	1,0552		-100,00
Yıllık Ortalama	1,1070		-100,00
Ocak-Eylül Ortalaması	1,1158	1,1125	-0,29
<small>1 Euro= ABD Doları Olarak Verilmiştir.</small>			

Eylül Ayı

2017 yılı Eylül ayında yapılan 1,29 milyar dolarlık dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının **954,1 milyon dolarla %73,7'si** ihracatın Euro üzerinden gerçekleştirildiği **AB28 ülkelerine yapılmaktadır.**

2016 yılı Eylül ayında 1 Euro 1,1204 ABD Dolarına eşit iken, **2017 yılının Eylül ayında** Euro'nun değeri ABD Dolarına karşı **%6,50'lük artışla 1,1932 dolar** düzeyine yükselmiştir.

Bu çerçevede, 954,1 dolarlık Euro bölgesine yapılan ihracat, %6,50'lük pariteden kaynaklanan fiktif artıştan arındırıldığında, 892,1 milyon dolarlık gerçek değere ulaşılmakta ve bu durumda **2017 yılı Eylül ayında toplam ihracat tutarı 1,23 milyar dolar olup ihracatta %6,53 düşüş meydana gelmiş olmaktadır.**

İTKİB Genel Sekreterliği
Hazır giyim ve Konfeksiyon Ar-Ge Şubesi

- İTKİB Genel Sekreterliği kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz.

Ek 1: Sektörler ve İhracatçı Birlikleri Bazında Türkiye İhracat Kaydı 2017 Ocak-Eylül

1 - 30 EYLÜL İHRACAT RAKAMLARI

SEKTÖREL BAZDA İHRACAT RAKAMLARI -1.000 \$												
SEKTÖRLER	1 - 30 EYLÜL				1 OCAK - 30 EYLÜL				SON 12 AYLIK			
	2016	2017	Değişim (*17/16)	Pay(17) (%)	2016	2017	Değişim (*17/16)	Pay(17) (%)	2015 - 2016	2016 - 2017	Değişim (*17/16)	Pay(17) (%)
I. TARIM	1.545.980	1.653.416	6,9	14,6	14.232.206	14.856.409	4,4	13,0	20.313.221	20.835.775	2,6	13,6
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	1.077.977	1.156.713	7,3	10,2	9.866.188	10.041.032	1,8	8,8	14.417.844	14.394.736	-0,2	9,4
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	477.844	474.500	-0,7	4,2	4.573.088	4.666.992	2,1	4,1	6.310.012	6.452.883	2,3	4,2
Yaş Meyve ve Sebze	117.323	143.057	21,9	1,3	1.179.527	1.319.320	11,9	1,2	1.992.618	2.117.785	6,3	1,4
Meyve Sebze Mamulleri	118.922	121.770	2,4	1,1	952.878	1.021.555	7,2	0,9	1.328.034	1.389.065	4,6	0,9
Kuru Meyve ve Mamulleri	133.310	94.097	-29,4	0,8	871.657	811.147	-6,9	0,7	1.353.766	1.236.217	-8,7	0,8
Fındık ve Mamulleri	137.873	183.979	33,4	1,6	1.297.338	1.251.764	-3,5	1,1	2.131.794	1.938.287	-9,1	1,3
Zeytin ve Zeytinyağı	16.904	16.414	-2,9	0,1	129.268	223.270	72,7	0,2	176.173	284.832	61,7	0,2
Tütün	70.333	118.927	69,1	1,0	796.540	683.825	-14,2	0,6	1.042.301	897.043	-13,9	0,6
Sus Bitkileri ve Mam.	5.467	3.969	-27,4	0,0	65.891	63.159	-4,1	0,1	83.147	78.625	-5,4	0,1
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	149.467	185.360	24,0	1,6	1.337.029	1.628.063	21,8	1,4	1.810.568	2.181.744	20,5	1,4
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	149.467	185.360	24,0	1,6	1.337.029	1.628.063	21,8	1,4	1.810.568	2.181.744	20,5	1,4
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	318.537	311.342	-2,3	2,7	3.028.989	3.187.315	5,2	2,8	4.084.810	4.259.295	4,3	2,8
Mobilya,Kağıt ve Orman Ürünleri	318.537	311.342	-2,3	2,7	3.028.989	3.187.315	5,2	2,8	4.084.810	4.259.295	4,3	2,8
II. SANAYİ	8.542.546	9.304.620	8,9	82,1	78.713.474	88.393.619	12,3	77,1	106.889.933	117.281.298	9,7	76,6
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	920.721	945.874	2,7	8,3	8.287.855	8.636.099	4,2	7,5	11.216.297	11.528.266	2,8	7,5
Tekstil ve Hammaddeleri	854.843	864.711	1,5	5,9	5.836.554	5.946.624	1,9	5,2	7.876.202	7.977.025	1,3	5,2
Deri ve Deri Mamulleri	110.376	111.703	1,2	1,0	1.054.995	1.147.855	8,8	1,0	1.486.901	1.486.970	5,7	1,0
Hali	155.503	169.461	9,0	1,5	1.396.306	1.541.620	10,4	1,3	1.933.194	2.064.271	6,8	1,3
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	1.095.817	1.280.260	16,8	11,3	10.264.006	11.837.988	15,3	10,3	14.126.562	15.511.238	9,8	10,1
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1.095.817	1.280.260	16,8	11,3	10.264.006	11.837.988	15,3	10,3	14.126.562	15.511.238	9,8	10,1
C. SANAYİ MAMULLERİ	6.526.007	7.078.485	8,5	62,4	60.161.613	67.919.532	12,9	59,2	81.547.073	90.241.793	10,7	59,0
Hazırlanmış ve Konfeksiyon	1.318.761	1.294.611	-1,8	11,4	12.881.515	12.649.363	-1,8	11,0	17.262.813	16.724.132	-3,1	10,9
Otomotiv Endüstrisi	1.940.446	2.152.110	10,9	19,0	17.076.789	20.772.791	21,6	18,1	22.865.058	27.583.341	20,6	18,0
Gemi ve Yat	19.890	103.601	420,9	0,9	489.323	1.005.446	114,2	0,9	708.312	1.503.298	112,9	1,0
Elektrik Elektronik ve Hizmet	803.563	868.672	8,1	7,7	7.234.306	7.394.473	2,2	6,4	10.135.315	10.136.407	0,0	6,6
Makine ve Aksamları	403.847	481.126	19,1	4,2	3.912.549	4.359.893	11,4	3,8	5.358.000	5.747.255	7,3	3,8
Demir ve Demir Dışı Metaller	483.422	522.426	8,1	4,6	4.429.377	4.917.901	11,0	4,3	6.009.417	6.434.371	7,1	4,2
Çelik	716.702	746.656	4,2	6,6	6.851.949	8.206.340	23,4	7,2	8.840.953	10.627.639	20,2	6,9
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	215.706	206.028	-4,5	1,8	2.029.571	2.003.178	-1,3	1,7	2.704.062	2.624.594	-2,9	1,7
Mücehhez	195.280	234.722	20,2	2,1	1.615.374	2.519.175	55,9	2,2	2.301.674	3.344.982	45,3	2,2
Savunma ve Havaçılık Sanayii	140.242	151.248	7,8	1,3	1.204.747	1.217.882	1,1	1,1	1.724.988	1.690.253	-2,0	1,1
İklimlendirme Sanayii	281.829	311.291	10,5	2,7	2.584.127	2.795.563	8,2	2,4	3.539.210	3.719.294	5,1	2,4
Diğer Sanayi Ürünleri	6.319	5.995	-5,1	0,1	71.986	77.528	7,7	0,1	97.271	101.225	4,1	0,1
III. MADENCİLİK	322.012	379.271	17,8	3,3	2.697.582	3.489.747	29,4	3,0	3.613.783	4.579.409	26,7	3,0
Madencilik Ürünleri	322.012	379.271	17,8	3,3	2.697.582	3.489.747	29,4	3,0	3.613.783	4.579.409	26,7	3,0
T O P L A M (TİM*)	10.410.538	11.337.306	8,9	100,0	95.643.263	106.739.776	11,6	93,1	130.816.937	142.696.482	9,1	93,3
İhracatçı Birlikleri Kaydından Muaf İhracat					8.031.602	7.920.871	-1,4	6,9	9.530.774	10.327.784	8,4	6,7
T O P L A M (TİM+TUİK*)					103.674.864	114.660.646	10,6	100,0	140.347.711	153.024.266	9,0	100,0

Ek 2: Türkiye Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracat Kaydı: 2017 Ocak-Eylül

HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI KAYIT RAKAMLARI (1000 \$)

	EYLÜL			1 OCAK - 30 EYLÜL			
	2016	2017	DEĞİŞİM (%)	2016	2017	DEĞİŞİM (%)	PAY %
İSTANBUL HAZIRGIYIM VE KONF.İHR.BİRL.	976.048	946.484	-3,0	9.497.705	9.309.041	-2,0	73,6
EGE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHR. BİRL.	95.117	107.750	13,3	926.395	932.271	0,6	7,4
DENİZLİ İHR. BİRL.(hazırgiyim kaydı)	94.435	92.415	-2,1	801.597	810.023	1,1	6,4
ULUDAĞ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	49.228	51.584	4,8	498.996	522.012	4,6	4,1
GÜNEYDOĞU ANADOLU İHR. BİRL.(hazırgiyim kaydı)	30.033	21.417	-28,7	351.966	282.431	-19,8	2,2
AKDENİZ HAZIRGIYIM VE KONF. İHR. BİRL.	21.463	30.948	44,2	349.932	278.873	-20,3	2,2
İSTANBUL MADEN VE METALLER İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	16.538	16.000	-3,3	171.239	208.023	21,5	1,6
DOĞU ANADOLU İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	24.096	16.112	-33,1	176.178	187.251	6,3	1,5
ORTA ANADOLU İHR. BİRL. (hazırgiyim kaydı)	6.991	5.895	-15,7	59.954	46.929	-21,7	0,4
İSTANBUL İHR. BİRL.(hazırgiyim kaydı)	2.695	1.791	-33,5	25.551	39.281	53,7	0,3
DİĞER BİRLİKLER	2.117	4.215	99,1	22.003	33.226	51,0	0,3
TOPLAM	1.318.761	1.294.611	-1,8	12.881.515	12.649.363	-1,8	100,0

Veriler 1 Ekim 2017 tarihinde TİM tarafından yayınlanan ihracat kayıt rakamlarından çekilmiştir.

TÜRKİYE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI
EYLÜL 2017

		2016 EYLÜL 1000 \$	2017 EYLÜL 1000 \$	DEĞİŞİM %	2016 OCAK - EYLÜL 1000 \$	TOPLAM KONF.'DA PAY %	2017 OCAK - EYLÜL 1000 \$	TOPLAM KONF.'DA PAY %	2016 / 2017 DEĞİŞİM %
1	ALMANYA	250.954	238.257	-5,1	2.406.996	18,7	2.400.505	19,0	-0,3
2	İSPANYA	129.294	184.436	42,6	1.299.375	10,1	1.542.873	12,2	18,7
3	İNGİLTERE	158.403	158.779	0,2	1.533.655	11,9	1.438.736	11,4	-6,2
4	HOLLANDA	57.486	64.125	11,5	591.288	4,6	626.603	5,0	6,0
5	FRANSA	60.165	64.303	6,9	648.457	5,0	621.938	4,9	-4,1
6	İRAK	29.603	40.752	37,7	392.160	3,0	505.820	4,0	29,0
7	ABD	54.612	48.511	-11,2	407.708	3,2	425.028	3,4	4,2
8	İTALYA	40.911	34.102	-16,6	473.845	3,7	413.405	3,3	-12,8
9	POLONYA	22.298	27.349	22,6	495.899	3,8	333.614	2,6	-32,7
10	DANİMARKA	33.906	30.100	-11,2	320.502	2,5	284.572	2,2	-11,2
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		837.632	890.714	6,3	8.569.885	66,5	8.593.093	67,9	0,3
11	İSRİL	17.875	17.044	-4,6	235.746	1,8	250.529	2,0	6,3
12	SUUDİ ARABİSTAN	17.168	15.725	-8,4	253.985	2,0	229.924	1,8	-9,5
13	BELÇİKA	23.212	21.810	-6,0	240.478	1,9	223.887	1,8	-6,9
14	BULGARİSTAN	51.018	25.384	-50,2	205.617	1,6	182.835	1,4	-11,1
15	İSVEÇ	16.139	15.485	-4,1	184.670	1,4	180.196	1,4	-2,4
16	UKRAYNA	28.646	17.304	-39,6	239.142	1,9	172.217	1,4	-28,0
17	MACARİSTAN	2.020	20.854	932,4	15.145	0,1	157.018	1,2	936,8
18	CEZAYİR	18.091	17.591	-2,8	157.444	1,2	150.072	1,2	-4,7
19	RUSYA	11.583	17.281	49,2	89.044	0,7	137.062	1,1	53,9
20	KIRGIZİSTAN	13.321	9.490	-28,8	90.758	0,7	126.499	1,0	39,4
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI		1.036.703	1.068.682	3,1	10.281.914	79,8	10.403.331	82,2	1,2
21	BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	8.522	10.197	19,7	106.129	0,8	106.978	0,8	0,8
22	ROMANYA	12.134	13.470	11,0	104.783	0,8	101.356	0,8	-3,3
23	ÇEK CUMHURİYETİ	9.016	11.275	25,1	79.946	0,6	98.415	0,8	23,1
24	AVUSTURYA	9.831	9.064	-7,8	98.349	0,8	91.247	0,7	-7,2
25	İRAN	38.601	7.679	-80,1	275.925	2,1	89.162	0,7	-67,7
26	LÜBNAN	4.585	7.250	58,1	45.545	0,4	82.962	0,7	82,2
27	YUNANİSTAN	10.881	10.818	-0,6	80.841	0,6	82.191	0,6	1,7
28	İSVİÇRE	6.790	8.067	18,8	87.226	0,7	79.475	0,6	-8,9
29	LİBYA	7.883	5.378	-31,8	78.479	0,6	74.177	0,6	-5,5
30	ÜRDÜN	7.996	3.461	-56,7	87.158	0,7	71.795	0,6	-17,6
31	FAS	5.096	7.469	46,6	51.464	0,4	67.511	0,5	31,2
32	KAZAKİSTAN	12.289	6.538	-46,8	87.624	0,7	66.768	0,5	-23,8
33	MISIR	7.809	5.323	-31,8	99.322	0,8	57.859	0,5	-41,7
34	BOSNA-HERSEK	6.984	7.356	5,3	49.064	0,4	56.541	0,4	15,2
35	LİTVANYA	3.338	2.965	-11,2	30.915	0,2	53.948	0,4	74,5
36	GÜRCİSTAN	6.027	6.586	9,3	43.647	0,3	51.541	0,4	18,1
37	İRLANDA	5.891	5.089	-13,6	47.145	0,4	51.464	0,4	9,2
38	KANADA	4.187	5.479	30,9	44.384	0,3	48.572	0,4	9,4
39	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	4.495	4.313	-4,1	46.235	0,4	47.669	0,4	3,1
40	SLOVAKYA	4.582	5.393	17,7	60.057	0,5	44.256	0,3	-26,3
41	SİRBİSTAN	3.871	6.571	69,7	30.718	0,2	42.796	0,3	39,3
42	KUVEYT	3.331	2.794	-16,1	37.528	0,3	35.350	0,3	-5,8
43	FINLANDİYA	8.782	2.826	-67,8	46.007	0,4	35.093	0,3	-23,7
44	TUNUS	7.679	2.583	-66,4	55.344	0,4	34.312	0,3	-38,0
45	HRİVATİSTAN	4.611	3.292	-28,6	34.240	0,3	31.723	0,3	-7,4
46	NORVEÇ	4.276	2.795	-34,6	45.499	0,4	31.257	0,2	-31,3
47	ARNAVUTLUK	4.211	4.991	18,5	27.312	0,2	30.649	0,2	12,2
48	AZERBAJCAN-NAHÇIVAN	7.798	2.502	-67,9	61.834	0,5	28.760	0,2	-53,5
49	KKTC	3.616	3.607	-0,2	24.799	0,2	25.823	0,2	4,1
50	AVUSTRALYA	3.632	2.994	-17,6	28.895	0,2	25.705	0,2	-11,0
İLK 50 ÜLKE TOPLAMI		1.265.447	1.246.808	-1,5	12.278.329	95,3	12.148.685	96,0	-1,1
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER		53.314	47.803	-10,3	603.187	4,7	500.678	4,0	-17,0
AB (28) TOPLAMI		921.098	954.127	3,6	9.145.392	71,0	9.037.951	71,4	-1,2
TOPLAM HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI		1.318.761	1.294.611	-1,8	12.881.515	100,0	12.649.363	100,0	-1,8

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları / e-Birlik Sistemi